

Central Library

Central University of Karnataka, Kalaburgi

Good Morning CUK !

»»» **News Headings**

Education

Science & Technology

Nutrition and Health

Business, Finance & Marketing

Economic News

Event and Celebration

Art & Architecture

Sports & Cultural

Editorial News

EDUCATION

Students lost in forest on inter-state border rescued

Goa books 9 from Belagavi college for trespassing

KHANAPUR (BELAGAVI DISTRICT), DHNS

Forest Department personnel from the state and Goa rescued nine students who had entered forests illegally from the Kankumbi range in Khanapur taluk on the Belagavi-Goa border and were lost while trekking in the woods in the early hours of Saturday.

Goa Forest Department has booked the students for trespassing in the forests.

The students of a college in Belagavi, who had come on bikes on Friday, entered the forests from Parwad village on the Belagavi-Goa border. After entering about 3 km, they left their bikes under a tree and proceeded towards a waterfall. They lost the way while returning.

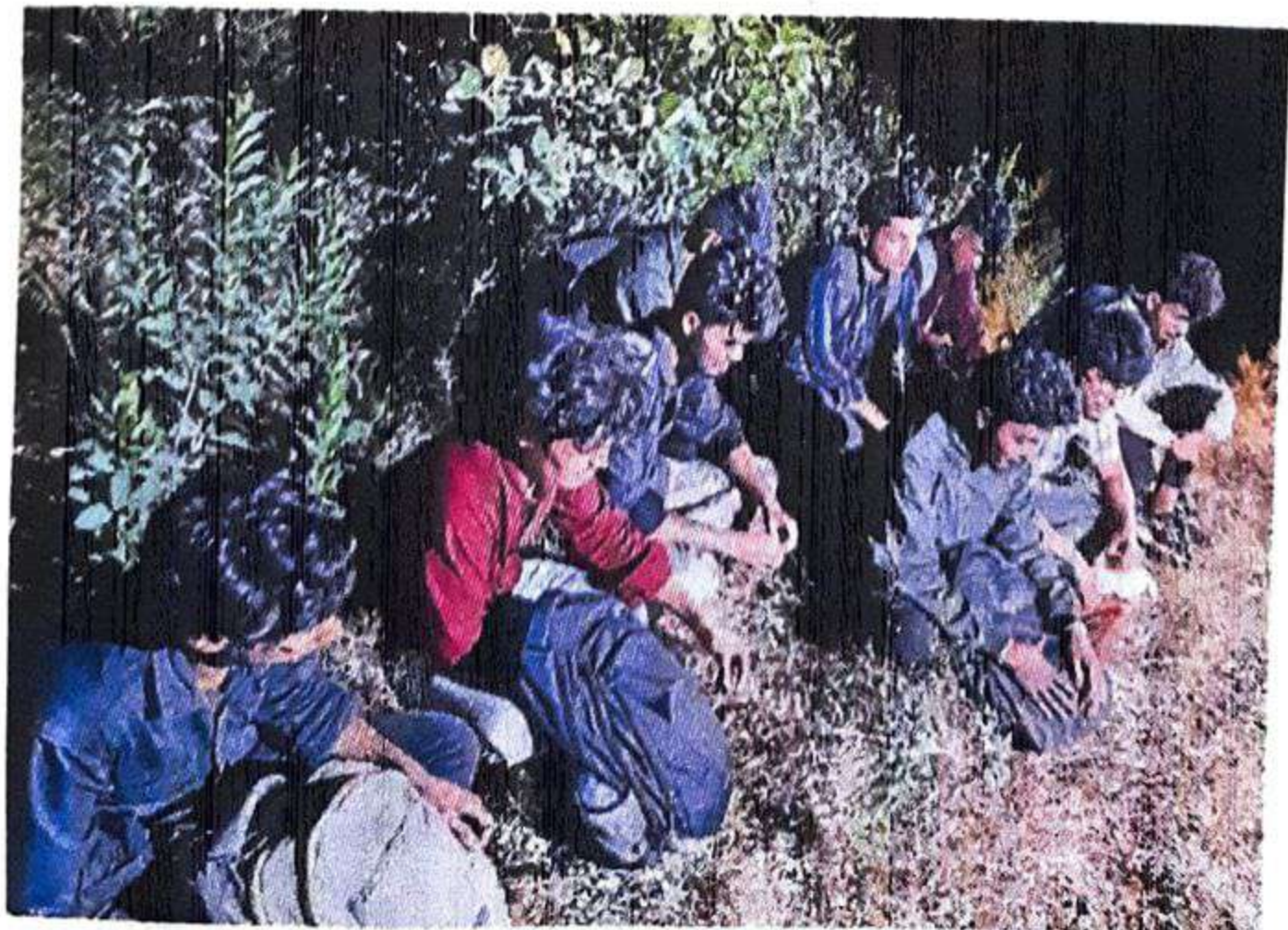
In a panic, they sent messages to their friends on Fri-

day night seeking help. Messages were communicated to the Forest officials as well.

Assistant Conservator of Forests Santhosh Chavan and staff started the search operation at 10 pm on Friday. As the incident took place near the borders of Goa, the cooperation of Forest staff from the neighbouring state too was sought. They were traced in an exhausted state near a rock surface in Goa jurisdiction. Students were provided treatment at Kankumbi Primary Health Centre.

Goa Forest Department has filed cases against nine students for entering the forests illegally. Parents and the college head gave an undertaking after which the students were released, sources said.

Kankumbi Range Forest Officer Shivakumar, Bhimgad Range Forest Officer Rakesh Arjunwad, Khanapur Range Forest Officer Nagaraj Balehosur, Deputy Range Forest Officer Vinayak Patil, Goa Deputy Conservator of Forests Anand and staff from both the Forest Departments were part of the rescue effort.

The students of a college in Belagavi, who had allegedly entered the forest bordering Belagavi and Goa illegally and lost their way, were rescued in the early hours of Saturday.

'Conduct K-SET in Kalaburagi'

KALABURAGI, DHNS

ABVP members took out a protest rally in the main thoroughfares of the City condemning the cancellation of the Kalaburagi centre of the K-SET conducted by the KEA.

The protest march, which started at 11 am from NV ground passed through Jagat Circle to the public garden. Hundreds of students from various colleges participated in the protest march. They shouted slogans against the government and KEA. They insisted that the exams should be conducted in Kalaburagi.

ABVP State secretary Sachin Kulgeri said that the KEA, which had announced Kalaburagi centre for the K-SET, later shifted it to Bengaluru. The inability of the government and KEA to conduct the exams should be questioned. If there are malpractices in SSLC and PUC exams in the region, should those students also go to Bengaluru and write the exams? he asked.

He urged the government to set up the centre in Kalaburagi city for all examinations conducted by KEA.

ABVP leader Hanumant Bagali, who is also a candidate for the K-SET exam, said that shifting the K-SET centre to Bengaluru will hit the candidates financially. "Who will bear the cost of travel, food and accommodation? There are four universities in Kalaburagi region and an examination centre should be set up here itself," he said.

ABVP leader Allamaprabhu said that candidates have already paid thousands of rupees for the KEA exam. Now the examination centre has been shifted to Bengaluru. If they drop the exams, the fees will be wasted and if they go to Bangalore, it will cost thousands of rupees again. For the three-hour test, they have to travel more than 20 hours and spend thousands of rupees. Therefore, KEA should set up an examination centre in Kalaburagi itself and conduct the examination, he said.

ABVP members take out a protest march in Kalaburagi opposing shifting of K-SET centre to Bengaluru. DH PHOTO

Guest lecturers reject govt sops, to intensify protests

BENGALURU, DHNS

Guest lecturers, who are protesting, have rejected sops offered by the government and will intensify their agitation with a foot march starting on January 1.

On Friday, Higher Education Minister Dr M C Sudhakar had announced an increase of Rs 5,000 in the honorarium for guest lecturers, a superannuation benefit of Rs 5 lakh, health insurance up to Rs 5 lakh and extra weightage during recruitment.

The Karnataka State Guest Lecturers' Association has rejected these offers of the government on the grounds that it does not fulfil their core demand: job security.

The guest lecturers have been protesting since November 23, which has impacted classes in government-run degree colleges.

Meanwhile, the Department of Collegiate Education has issued a circular directing the guest lecturers to compulsorily report to duty from January 1.

But on January 1, guest lecturers will begin their foot march from the Siddaganga Mutt in Tumakuru. By walking 20 km a day, they will reach Bengaluru for a big protest rally at Freedom Park.

"The assurances made by the minister are a farce. Without job security, they don't mean anything," Association president Hanumanthagouda Kalmani said.

"One assurance is that we'll get Rs 5 lakh upon superannuation at 60 years of age. But due to the recruitment of assistant professors and transfers, workload decreases. Many guest lecturers lose jobs due to counselling. Before

offering a benefit, the government must first provide job security up to 60 years of age," he said.

Kalmani also pointed out that when Siddaramaiah was the leader of the opposition, he had urged the then chief minister Basavaraj Bommai to make the guest lecturers permanent.

"Now, Siddaramaiah is the CM. Why is he dragging his feet?" he asked.

The Association further criticised the government's assurance on health insurance of Rs 5 lakh.

"For this, the government will cut Rs 400 per month from our salary. We work for 10 months. Who will pay for the remaining two months? One leave per month is being talked about without full clarity. Many guest lecturers are unable to pay house rents and school fees of their children. The solution to all this is job security," the Association said.

Remember

Publish and De

If you wish to publish of your loved one's fond memories of a published

We have formats to www QR

Hubballi: Divakar-S
Kalburgi: Guruprak
Man

Best of 2023: The year's must-reads

The year saw the emergence of several new voices blessed with storytelling chutzpah

This year's non-fiction that appealed to us covered an extraordinarily wide range of topics, from poverty to cats

Indian fiction

Int'l non-fiction

BY SAURABH SHARMA

It's crippling to calibrate fiction. On top of it, while curating this list, my editor and I were faced with the task of granting writers Indian citizenship. It's funny because neither of us was interested in making that decision nor are we politicians trying to amass votes in an upcoming election. Anyway, on what grounds do you call someone an Indian writer or a literary product Indian? Anything by authors of Indian origin or any work with India-based narratives, my editor said. Problem solved. So here goes, in no particular order:

Deepthi Kapoor's Age of Vice (Juggernaut) demonstrates, in her first instalment of the Kali Yuga trilogy, how to pack a punch without appropriation. Beginning with a commonplace accident in Delhi, it takes us through a saga of crime involving a battery of actors that help rule the larger scheme of things in a casteist and misogynistic society. For a book of its size, it's riveting and unputdownable.

Armed with journalistic tools and insights is yet another exciting writer, Siddhartha Deb whose novel **The Light At the End of the World** (Context) is a pioneering example of experimentation with form.

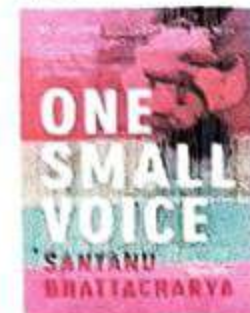
A textured tale split into four novellas, along with a concluding part, his book not only explores a fertile ground between truth and fiction that gets accepted without question but also deals with issues ranging from climate change and hyper-surveillance to oft-ignored and forgotten pasts that lead to a potentially disastrous present.

The world-building in **Anjum Hasan's History's Angel** (Bloomsbury) is altogether different. It helps you enter a city, read its history from a middle-class family's viewpoint, and create a space where socio-political dialogue is made possible through an array of incidents that happen with Alif, its principal character—a mid-

dle-aged history teacher.

Next comes an array of debut works of fiction: **The Bandit Queens** (HarperCollins) by Parini Shroff, **One Small Voice** (Penguin) by Santanu Bhattacharya, **Cockatoo** (Pan) by Yashraj Goswami, and **The Best Possible Experience: Stories** (Fourth Estate) by Nishanth Injam. Anything but predictable and conformist, these writers broke new ground in prose writing this year.

Women's Prize for Fiction-longlisted Shroff spins off a tale in which rumour-mongering helps kickstart a husband-killing spree. The story is an example of women taking agency, as it's inspired by one such icon who did it and how: Phoolan Devi.

When it's in the interest of the business to kill, then isn't everyone the target? What makes one set of people immune towards harm and others extremely vulnerable? These are the ideas **One Small Voice** wrestles with subliminally. Masterfully told, Bhattacharya's prose lingers as disturbingly as trauma in one's life or an act of looking away from a nation's history, which keeps on haunting it forever.

Both Goswami and Injam have the gift of surprising their readers. **Cockatoo's** rich prose and elegant style, laced with dollops of queerness, highlight an array of issues facing Indian society. His sensitivity in charting queer characters, staying away from stereotyping them and problematising several notions makes his debut an enchanting one.

Injam, in my view, demands surrender. Remarkable in sweeping one off their feet, his stories are both peculiar and rooted in everyday circumstances as they

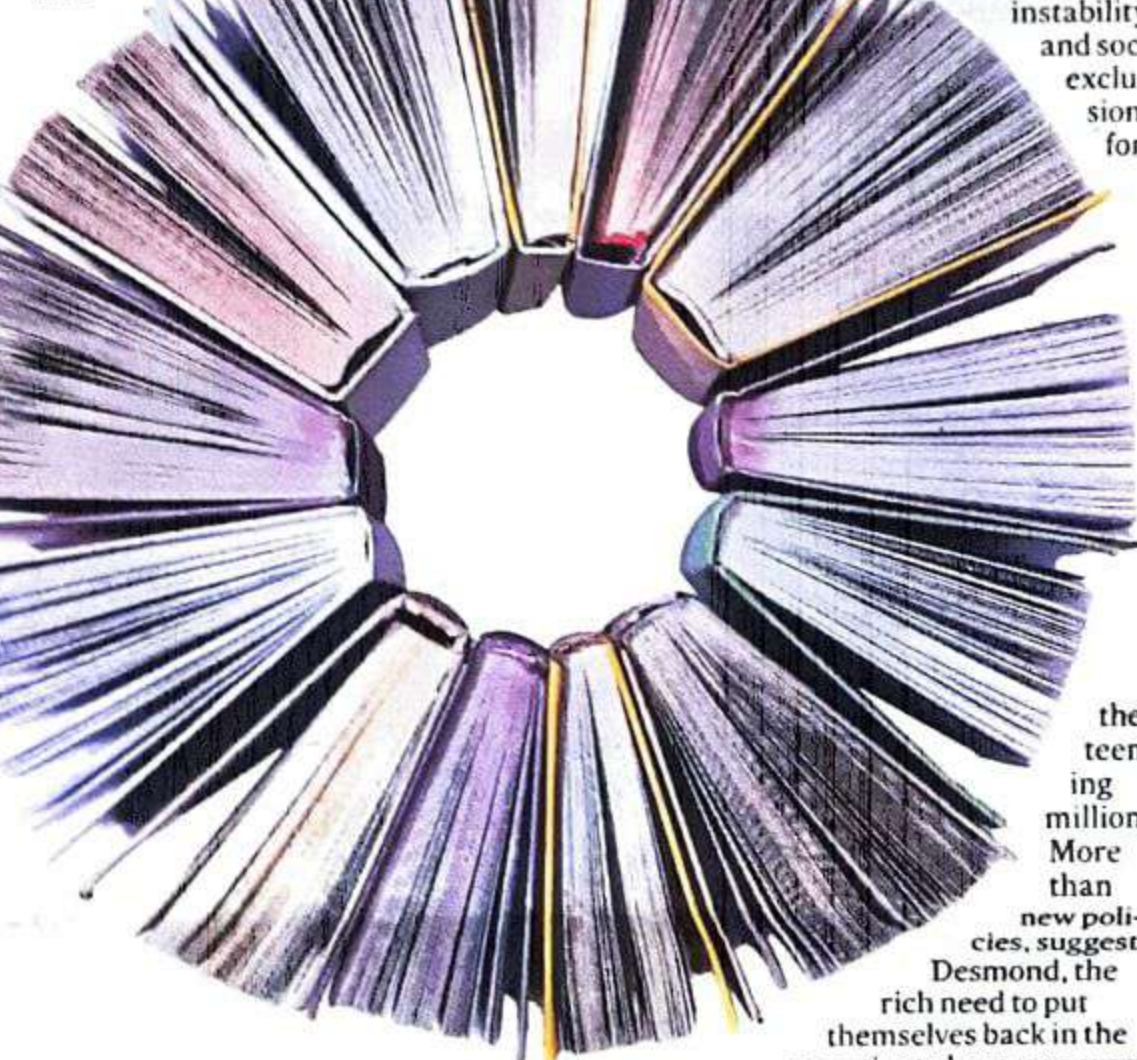
help locate grief and desire and attempt to find homeliness in unaccustomed lands.

Among the translated prose, three books

in particular stand out for a variety of reasons. They include **I Named My Sister, Silence** (Eka) by Manoj Rupda, translated from Hindi by Hansda Sowvendra Shekhar, **A Woman Burnt** (S&S) by Imayam, translated from Tamil by GJV Prasad, and **Sakina's Kiss** (Vintage) by Vivek Shanbhag, translated from Kannada by Srinath Perur.

Sowvendra Shekhar's expert translation of Rupda's Kaale Adhyaaya makes for a haunting read. Besides being ridden with violence, politics of identity, and intergenerational trauma, this book shows us everyday life from an Adivasi's viewpoint.

Imayam lays bare the caste-class hegemony in a disturbing way in **A**

Woman Burnt. A young, talented engineer immolates herself after six years of marriage to an auto driver. This kickstarts a string of dialogues, each underlining the hypocrisy of a family and society at large.

Shanbhag and Perur are a match made in heaven. Yet another book that pries open a middle-class family life disturbed by a small incident that soon takes precedence over everything in their lives, resulting in a remarkable and subtle exploration of all ideas that make family what it is, even in the changing environment of our modern life.

BY SUDHIRENDAR SHARMA

This year's non-fiction had something for everyone: from deliberations on poverty and happiness to why divorce is okay to cats in art and horses in history. Here's our subjective list:

Even in the US, one in seven persons continues to live below the poverty line. Leading expert on poverty and homelessness and a Professor of Sociology at Princeton, **Mathew Desmond** argues that to understand the causes of poverty the need is to

look beyond the poor. More than the lack of monetary resources, poverty manifests itself as constant fear, persistent trauma, sustained instability, and social exclusion for

the teeming millions. More than new policies, Desmond, the rich need to put themselves back in the narrative to become poverty abolitionists, and refuse to live as unwitting enemies of the poor. **Poverty, by America** (Allen Lane) is essential reading by a Pulitzer-winning writer.

Emperor of Rome (Hachette) by Mary Beard is a fascinating account of the social and political world of almost 30 Roman Emperors during 221 years — from Julius Caesar to Alexander Severus. Delving into the lives of the richest, most luxurious, most

extreme, most powerful, and most deadly who ruled Rome till 235 CE, Cambridge Professor of Classics **Mary Beard** not only helps us understand ancient political culture better but also opens our eyes to the politics of the modern world. As in the past, autocracy continues to upturn the natural order of things by replacing reality with sham, undermining our trust in what we think we see. Divorce has become more of a norm than the exception, with any number of subjective interpretations on offer to explain this growing trend. Having gone through one, **Shasvathi Siva** concludes that divorce in itself is not a bad move. Instead, it serves as a saviour not only for estranged couples but their respective families too. One needs to work through the ebb and flow of feelings and come out with our head held high. **Divorce Is Normal** (Penguin) is an invaluable companion for anyone on the verge of taking a call on separation and divorce.

Women need inspiration and resilience to overcome patriarchal tyranny and religious bigotry. **Noorjahan Bose's Daughter of the Agunmukha** (Hurst) presents a story of courage and determination which reflects the author's affinity with the fiery spirit of a deltaic river in Bangladesh. Despite being abused by male relatives and facing persistent social inequalities, Bose worked her way through all odds to emerge as a leading feminist campaigner. It is a moving account of her personal triumph to piece together her shattered life. Only a fiery spirit could break such a social construct.

Divorce Is Normal (Penguin) is an invaluable companion for anyone on the verge of taking a call on separation and divorce.

Women need inspiration and resilience to overcome patriarchal tyranny and religious bigotry. **Noorjahan Bose's Daughter of the Agunmukha** (Hurst) presents a story of courage and determination which reflects the author's affinity with the fiery spirit of a deltaic river in Bangladesh. Despite being abused by male relatives and facing persistent social inequalities, Bose worked her way through all odds to emerge as a leading feminist campaigner. It is a moving account of her personal triumph to piece together her shattered life. Only a fiery spirit could break such a social construct.

Daughter of the Agunmukha (Hurst) presents a story of courage and determination which reflects the author's affinity with the fiery spirit of a deltaic river in Bangladesh. Despite being abused by male relatives and facing persistent social inequalities, Bose worked her way through all odds to emerge as a leading feminist campaigner. It is a moving account of her personal triumph to piece together her shattered life. Only a fiery spirit could break such a social construct.

Build the Life You Want (Ebury) brings together the art and science of living in the present moment while disabling the entrenched human ability to rerun

Build the Life You Want (Ebury) brings together the art and science of living in the present moment while disabling the entrenched human ability to rerun

past events and pre-run future scenarios. It is a meditative experience in getting ready to rebuild one's life which is both self-serving and valuable to others.

Aryans (Hachette) by Charles Allen is a timely research on the reality of a major movement of people into India over three millennia ago, the historical evidence of which has been conveniently appropriated by the overwhelming politico-religious ascendancy despite the historical, linguistic and palaeogenetic evidence.

Being a part of popular imagination, the book adds possible and probable layers of complexity to the narrative. A product of a meticulous scholarship, Charles Allen concludes that the idea of a pure 'Aryan race' has no scientific meaning. The book makes for interesting reading, helping the reader to see how absorbing history can be.

Horses may have reduced presence due to increased automation, but

it is the horse that takes us through the rich history of India. An interesting tour de force, **The Tale of the Horse** (Pan MacMillan) is an absorbing and entertaining mix of stories and histories which reflect the lived reality of the horse across cultural, social and political landscapes. From the kings and traders to grooms and bandits, the horse has been instrumental in shaping the subcontinent's cultural and political history. **Yashaswini Chandra** has brought to light a relatively unexplored subject that provides a *fascinating perspective on the horse as a 'sentient being'*.

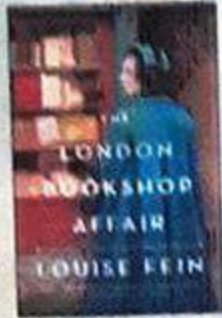
Domestication of cats in India may have been a recent phenomenon but cats have been present in our art, literature and speech for eons. Cats are considered clever and cunning but have been showered with affection in stories, poetry and proverbs. Renowned art historian **BN Goswami** has presented a delightful picture of the **Indian Cat** (Aleph), as evident in our written and oral literature. It is an immensely readable book with stories on cats drawn from Jataka Tales and Panchatantra which justify the reason for the feline addressed as a close relation with affection.

Books to look forward to in 2024

From Salman Rushdie's survival story to Japanese mysteries to how biotech will rule the world to a first-time anthology of Haiku poetry from India and a much-anticipated fantasy novel, 2024 looks rub-your-hands-in-glee delicious when it comes to reading options. So, here are a few titles, fiction and non-fiction, that caught our eye. *Note: This list is not comprehensive and is in no particular order.*

The London Bookshop Affair by Louise Fein (HarperCollins)

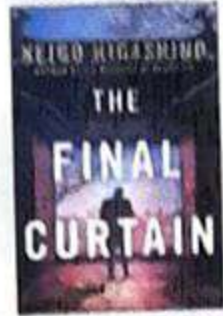
A new historical drama from the bestselling author, this is about a London bookshop involved in an espionage network, set against the backdrop of the Cuban missile crisis.

Magix Pill: How The New Weight Loss Drugs Will Change Our World by Johann Hari (Bloomsbury)

Modern society is rife with dangers — most pressing of all, those to our health. As obesity rates skyrocket and

The Final Curtain by Keigo Higashino (Hachette)

This brings the story of Detective Kaga to a surprising conclusion in a series of rich, surprising twists with a confounding murder in Tokyo connected to the mystery of the disappearance and death of Detective Kaga's own mother.

solutions seem few and far between, one apparent antidote has been grabbing headlines: semaglutide, a drug that appears to eliminate hunger as we know it. In this timely investigation, the author asks: is this drug a liberation or another symptom of our deeply dysfunctional relationship with food?

Mafia Queens Of India by S Hussain Zaidi (S&S)

This is the story of women underworld/mafia dons who have dominated various parts of the country with

Filterworld: How Algorithms Flattened Culture by Kyle Chayka (HarperCollins)

From the *New Yorker's* most exciting young writers: a brilliant breakdown of how algorithms have shaped our physical and artistic worlds. The early promise of a free Internet is long gone. Now, rather than allowing us a meaningful relationship with a range of content of our choosing, algorithms have not only removed genuine choice but also de-texturised the world around us: smoothed its edges, and flattened differences.

their feral power and stealth over the past decades. Several of these women started as the archetypal *abla nari*—victims of poverty, victims of circumstances, victims of violence. But once they overcame their obstacles, these women became the exact monsters with whom they had lived so fearfully.

Blopecular: Stories by Gigi Ganguly (Context)

These are speculative tales that tackle climate change and precarity with warmth and humour. Cunning bees, mischievous moss, and wispy clouds run amok in this collection. At once fantastical and familiar, these stories inhabit the world in which we live and yet delve into interstices that may have evaded the eye.

Our Future Is Biotech by Andrew Craig (Hachette)

The Apples, Amazons and Googles of the next few decades will be biotech companies, says the author, a biotech expert. This is a landmark book from a person who has been working in the industry for the past 6.5 years and knows how biotech does and doesn't work.

How to Love In Sanskrit by Suhas Mahesh & Anusha Rao (HarperCollins)

A delightful book of translations of Sanskrit love poetry. It asks questions such as: How do you nurse a broken heart? Brew a love potion? Turn someone crimson with a compliment? There's something for everyone in this ancient guide to love written for modern readers.

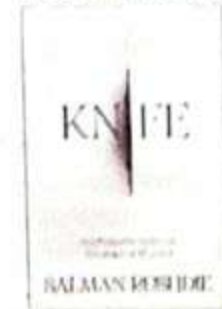
Fishbowl by Varsha Seshan (Penguin)

A novel in verse about living with loss, mental health issues and bullying — but also about life and joy and the pleasures of friendship. Mahee has lost her parents in a car crash and comes to live with her uncle and his wife. But she is traumatised by guilt — what if she had a role in her parents' deaths?

Whose Ramayana Is It Anyway? by Natasha Sarkar (Mapin)

If there is one grand tale that has impacted Asia, it has to be the Ramayana, the great Indian epic. In this sumptuously illustrated volume, the author highlights the various South and Southeast Asian tradi-

Knife: Meditations After An Attempted Murder by Salman Rushdie (Penguin)

This is expected to be a powerful, deeply personal, and ultimately uplifting meditation by the Booker Prize-winning author on life, loss, love, the power of art, and finding the strength to keep going.

tions and variations of the tale, with nearly a hundred superb watercolour paintings.

You Like It Darker by Stephen King (Hachette)

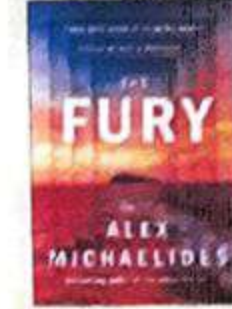
'You like it darker? Fine, so do I', writes Stephen King in the afterword to this new collection of 12 stories that delve into the darker part of life — both metaphorical and literal.

The Great Flap Of 1942 by Mukund Padmanabhan (Penguin)

This is a narrative of a neglected, scarcely known slice of history — principally, a period between December 1941 and mid-1942 — when India was in a frightful panic, believing (mis-

The Fury by Alex Michaelides (Penguin)

The new thriller from the bestselling author of *The Silent Patient* promises to be a total pageturner. Seven people are trapped on an island and one of them is a murderer. Previews are calling it a Greek tragedy in the guise of a post-modern thriller.

takenly) that Japan would launch a full-scale invasion. This was a period when the Raj administration unduly panicked, when the tongue of rumour about Japanese prowess and British weakness wagged wildly, and when there was a huge and largely unmapped exodus (of both Indians and Europeans) from both sides of the coastline to 'safer' inland regions.

Late-Blooming Cherries: Haiku Poetry From India edited by Kynpham Sing and Rimi Nath (HarperCollins)

This first-ever anthology of haikus from India arrives in the aftermath of the long isolation of the pandemic with experiences so nostalgic and acute that one is reminded again of what it feels like to be human. From young love and small joys to the disease and despair of loneliness, from a child's bed to a grandmother's lap, this compendium has a little bit of everything.

CURATED BY RASHMI VASUDEVA

Most Important Topics For

Science & Technology

UPSC Prelims & Mains

ಜನವರಿ 01ರಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಸ್ಟಾಟ್ ಉಡಾವಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ

ಹೊಸ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಸ್ರೋ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಜ್ಜು

ದೆಹಲಿ: 2023ರಲ್ಲಿ ಚಂದಿರನ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಪದಾರ್ಪಣೆಯ ಬಳಿಕ ಭಾರತ, ಹೊಸ ವರ್ಷ 2024ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸವಾಲುಗಳ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸಿದೆ. ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು, ಸೂರ್ಯನ ಅಂಗಳದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ತರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಜಾರಿಗೆ ಈಗ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಯೋಗಾರ್ಥ ಪರೀಕ್ಷೆಯು 2024ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸಂಶೋಧನೆ ಗುರಿ ಚಂದಿರ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರದಾಳದ ಸಂಶೋಧನೆಗೂ ಒತ್ತು ನೀಡಿದ್ದು, ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ 500 ಮೀಟರ್ ಆಳಕ್ಕೆ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ಎಕ್ಸ್-ರೇ ಮೂಲಗಳ ನಿಗೂಢತೆ ಹಾಗೂ ಕಪ್ಪುರಂಧ್ರದ ನಿಗೂಢ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಸ್ಮಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಉದ್ದೇಶದ 'ಎಕ್ಸ್-ರೇ ಪೋಲಾರಿಮೀಟರ್ ಉಪಗ್ರಹ'

(ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಸ್ಟಾಟ್) ಉಡಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ವರ್ಷವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ಈಗ ಇಸ್ರೋ ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ. ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಶ್ರೀಹರಿಕೋಟೆ ದಲ್ಲಿರುವ ಉಪಗ್ರಹ ಉಡಾವಣಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಜನವರಿ 1ರಂದು ಈ ಉಪಗ್ರಹವನ್ನು ಹೊತ್ತ ಪಿಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎ ವಾಹಕವು ಗಗನಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಲು ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ.

ಅದರ ಬಳಿಕ ಜನವರಿ 6ರಂದು ಸಂಜೆ 4ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆದಿತ್ಯ ಎಲ್-1 ಉಪಗ್ರಹವನ್ನು ಲಾಗ್ರೇಂಜ್ ಪಾಯಿಂಟ್-1ಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಸೂರ್ಯನ ಅನಿಯಮಿತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಲಿದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ, 2024ರಲ್ಲಿ ನಾಸಾ ಮತ್ತು ಇಸ್ರೋ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಿರುವ 1.2 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ವೆಚ್ಚದ ನಿಸಾರ್ ಉಪಗ್ರಹ ಉಡಾವಣೆ ನಡೆಯಲಿದೆ. ತಾಪಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಅಧ್ಯಯನ ಉದ್ದೇಶದ ಅತ್ಯಂತ ದುಬಾರಿ ಉಪಗ್ರಹ ಇದಾಗಿರಲಿದೆ.

ವಾಹನ ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ಫಿಟ್‌ನೆಸ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ವಿತರಣೆ ಅಕ್ರಮ ತಡೆಗೆ ಜಿಯೋ ಫೆನ್ಸಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಗುಜರಿ ವಾಹನಕ್ಕೂ ಎಫ್‌ಸಿ

■ ಕೀರ್ತಿನಾರಾಯಣ ಸಿ. ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳಿರದ ವಾಹನಗಳಿಗೂ ಕೆಲ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ (ಆರ್‌ಟಿಒ) ಫಿಟ್‌ನೆಸ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ (ಎಫ್‌ಸಿ- ಅರ್ಹತಾ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ) ವಿತರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಭೌತಿಕವಾಗಿ ವಾಹನ ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ಅರ್ಹತಾ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಅಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಲು 'ಎಂ ವಾಹನ್' ತಂತ್ರಾಂಶದಲ್ಲಿ ಜಿಯೋ ಫೆನ್ಸಿಂಗ್/ಜಿಯೋ ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆರ್‌ಟಿಒಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ರೇಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಅಗ್ರಹ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಸದ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನವನ್ನು ಆರ್‌ಟಿಒ ಕಚೇರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬ್ರೇಕ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ, ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ರೂಪಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಖಚಿತವಾದ ನಂತರ ಅರ್ಹತಾ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ವಿತರಣೆಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಬೇಕು. ಆದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸೇರಿ ಕೆಲ ಆರ್‌ಟಿಒಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದಾಗಿ ವಾಹನವನ್ನು ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಕಚೇರಿಗೆ ತರದಿದ್ದರೂ ಎಫ್‌ಸಿ ವಿತರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳು ಹೆಚ್ಚಲು ಎಫ್‌ಸಿ ದಂಧೆಯೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ರಸ್ತೆಬದಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿ ಸಿಂದ ಬಂದ ವಾಹನಗಳು ಡಿಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಜೀವಗಳು ಹೋಗಿರುವ ಹಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ. **● ಪುಟ 6**

ಏಜೆಂಟ್‌ಗಳ ವಸೂಲಿ ಎಷ್ಟು?

- ಮಧ್ಯಮ ಅಥವಾ ಭಾರಿ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಅಟೋಮ್ಯಾಟಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ 1,000 ಹಾಗೂ ಮ್ಯಾನುವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೀ 600 ರೂ. ಸರ್ಕಾರಿ ಶುಲ್ಕ ಇದೆ.
- ಎಫ್‌ಸಿ ಕೊಡಲು ಮಾಲೀಕನ ಅಂತಸ್ತು ನೋಡಿ ಹಣ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ಏಜೆಂಟ್‌ಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 10 ರಿಂದ 20 ಸಾವಿರ ರೂ.ವರೆಗೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಮಾಲೀಕ ತ್ರೀಮಂತನಾಗಿದ್ದರೆ 40 ರಿಂದ 50 ಸಾವಿರ ರೂ. ವರೆಗೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಶುಲಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಬ್ರೇಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂ.ವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಉಳಿದ ಅಷ್ಟೂ ಹಣವನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯೇ ಜೇಬಿಗಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಡಿ ವಿಶೇಷ

ದಿನಕ್ಕೆ 300 ವಾಹನಕ್ಕೆ ಎಫ್‌ಸಿ!

ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಆರ್‌ಟಿಒದಲ್ಲೂ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಎಫ್‌ಸಿ ಮಾಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈ ಅವಕಾಶ ದುರ್ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಕೆಲ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎರಡೂ ಆರ್‌ಟಿಒಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳೇ ಎಫ್‌ಸಿ ದಂಧೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಆರೋಪ ಕೇಳಿಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ 200 ರಿಂದ 300 ವಾಹನಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಬಾಹಿರವಾಗಿ ಎಫ್‌ಸಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಾಹನ ನೋಡದೆಯೇ ಎಫ್‌ಸಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನೇ ಬೆದರಿಸಿ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎರಡು ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಜಿಯೋ ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಯೋಜನೆ ತರಲು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಆಗಿನ ಸಾರಿಗೆ ಆಯುಕ್ತ ತಿವಕುಮಾರ್ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಕೆಲವರು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಅಸಮಾಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

15 ವರ್ಷದಿಂದ ಹೊಸ ನೇಮಕಾತಿ ನಡೆಯದೆ ಆರ್‌ಟಿಒ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆ ಇದೆ. 'ಎಂ ವಾಹನ್ ಜಿಯೋ ಫೆನ್ಸಿಂಗ್' ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸುವ ಕುರಿತು

ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. | **ರಾಮಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ** ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವ

ಜಿಯೋ ಫೆನ್ಸಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬ್ರೇಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಿಮ್ ಕಾರ್ಡ್ ನೆಟ್ವರ್ಕ್ ಆಗತ್ಯ. ತೀವ್ರದಲ್ಲೇ ಟ್ಯಾಬ್ ವಿತರಿಸಲಿದ್ದು, ನಂತರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

| **ಸಿ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ** ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆಯುಕ್ತ

ಜಿಯೋ ಫೆನ್ಸಿಂಗ್...

- ಜಿಯೋ ಫೆನ್ಸಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎಂ ವಾಹನ್ ಆಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಸಿ ಗೆ ಬರುವ ವಾಹನದ ಫೋಟೋ ಅಪ್ ಲೋಡ್ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಪ್ರತಿ ಆರ್‌ಟಿಒ ಕಚೇರಿಗೆ ಎರಡು ಪಾಯಿಂಟ್ ಗುರುತಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಸಿ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ.
- ಬ್ರೇಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ವಾಹನದ ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಯ ಫೋಟೋ ತೆಗೆದು, ಅದನ್ನು ಆಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಜಿಯೋ ಫೆನ್ಸಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನ 500 ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಇರಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಫೋಟೋ ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

Fully Editable Text

Free Fonts Used

HEALTH

Emotional health matters

While improving physical health is a priority for most people at the start of a new year, mental health goals get overlooked.

Dr Nivedita Sudheer shares a short guide to embark on a mental wellness journey in 2024

Gratitude

'Count your blessings' is an oft-repeated adage, and one that warrants more thought. We are constantly criticising/condemning and more recently cancelling things in our daily lives. News too, be it print/television or social media, carries a lot of negative information. And in this swarm of negativity, it is easy to lose sight of the good things. So it's important to make a conscious effort to remind ourselves of the good things around us. Write down a few things every day you're thankful for in a gratitude journal, or just recollect them in your mind. Try to shift the focus away from the negative and to the positive. Try to track how this influences your mood. You might find yourself in a happier and less anxious state.

Be kind ... to yourself

We all know and teach the importance of kindness and forgiveness to our children. The neighbour broke your favourite flower pot, it's okay! That happens. Colleague forgot something, ahh never mind! 'Forget and forgive' is perhaps the easier way to move past strife and something we practice in our daily interactions with others around us.

Yet, one of the most difficult things is to forgive oneself. We're taught to be critical and analyse our flaws from a young age... self-criticism and being 'hard on oneself' has become a way of life. While some amount of this may be constructive, often it goes beyond that and tends to weigh one down, leading to low self-confidence, anxiety and even depression.

So show yourself some kindness, the same way you'd show someone else. This requires considerable practice. So be it a few kilos

gained over the holidays, a messy living room, bad appraisal, or a low grade in an exam — it's alright, learn from your mistakes, make amends, and move on. Accepting that you're human and just as likely to err as the next person is an important realisation. But being kind and compassionate to yourself can bring you peace, and in the longer run help you achieve more.

Consume mindfully

We live in an era of consumerism. And with the convenience of e-commerce retail, fast food delivery and OTT viewing, we're flooding ourselves with things to buy/eat and watch. Most of us are watching a show on an OTT platform while also texting or shopping online, and holding a dinner plate. We're not too invested in any activity in particular. Moreover, the flash sales, influencers and targeted ads often tempt us into consuming goods and articles we don't need. This kind of lifestyle not only pinches the pocket but also results in hoarding which has shown to be associated with aversive mental states. The opposite of this is to plan and be mindful. Planned spending, and planning a family holiday, all help to avoid the anxiety that leads to making last-minute decisions. Anxiety, especially with finances is something that plagues a lot of millennials and Gen Z-ers. This is

Focus on physical health

To recall an old adage, 'A healthy mind resides in a healthy body', physical and emotional health go hand-in-hand. Physical ill health feeds into emotional and mental distress and vice versa. To break this cycle, it's essential to invest some time in our physical health. Common disorders such as diabetes and thyroid are known to affect mental health. So it's a good place to start if you've been putting off doing a blood test or managing your cholesterol or thyroid issues. Exercise too has proven to boost mood and relieve anxiety. But don't rush to get a six-month gym membership or invest in heavy exercise equipment. The idea here is to start small. That could mean simple things like taking a daily walk or a jog in your local park; or picking up a skipping rope or a sport that you enjoyed in school.

Oftentimes we overwhelm ourselves when starting something anew by aiming for perfection. Remember, if you aim to start exercising this year, start with small steps... if you want to target a 30-minute walk five days a week, every week may not be perfect. But a 20-minute walk is better than no walk at all, or three days/week is better than no exercise all week. Habits take time to build, so be patient with yourself. Remind yourself that progress scores over perfection. Further, one should consider small rewards to make this journey sweeter. Remember, back in school when you got prizes and grades for doing a job well? Reinforcements such as these are important in enforcing new behaviours. So if you find something daunting/challenging, encourage yourself with rewards.

also the generation that was born into a consumerism lifestyle. So help yourself by planning out finances — expenses and investments in 2024. A few extra pennies in the pocket too never made anyone sadder! Finally, consuming mindfully can also aid with climate change, and no step is too little in the battle against climate change.

Pick up a hobby

Hobbies are important is what we tell our kids, but as we grow up and enter the adult rat race, we lose sight of our hobbies. Not only are hobbies a great stress buster, but they are also a great way to socialise and make friends. With an increasing number of us moving to new places for work/studies, hobbies can help with making friends. Another point of view, socialising doesn't necessarily warrant going out for drinks or lunch. If this doesn't sit with your lifestyle, hobbies can help you socialise, maybe your friends and you can join a book club/library, or meet up and paint or take a language class together. The utility of hobbies is many, and they all lead to a path of emotional wellness.

Professional help

Finally, if you find that you've been dealing with mental health problems, let 2024 be the year you seek out professional help. There is a lot of stigma around seeking help for mental health, but despite whatever you've heard why not have a chat with a professional and find out what the options are for yourself?

Here's wishing you emotional well-being and peace in 2024!
(The author is a consultant psychiatrist and can be reached at dr.niveditasudheer@gmail.com)

IMAGE COURTESY PEXELS.

Nimhans gets new block to aid patients in need

BENGALURU, DHNS: The National Institute of Mental Health and Neurosciences (Nimhans) recently saw the unveiling of Powergrid Vishram Sadan, constructed by Power Grid Corporation of India Limited (POWERGRID) as part of its CSR initiative. Sanctioned at an estimated cost of Rs 23 crore, this collaboration aims to provide a haven for economically disadvantaged patients and their attendants who come to Nimhans for treatment. The initiative ad-

dresses the challenges faced by those who must wait or undergo long-term treatment.

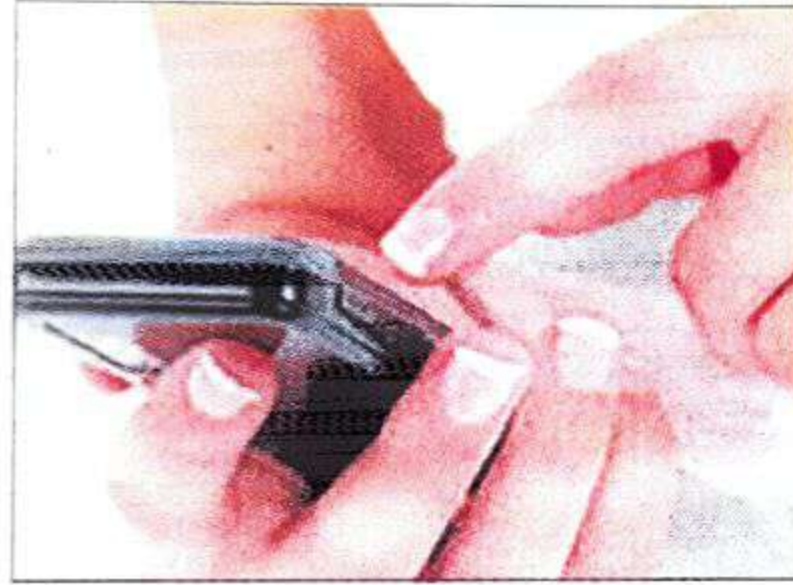
Spanning across the basement, ground, and two floors and covering an area of 6630 Sq. Mtr, the Vishram Sadan features a reception, a help desk, a lounge, nine rooms with six beds each, separate toilets for males, females, and Divyangjan (persons with disabilities), as well as a furnished kitchen and dining hall. In total, it offers 55 rooms with a capacity of 270 beds.

Study explores victims' response to non-consensual porn

SNEHA RAMESH
BENGALURU, DHNS

A group of researchers from Nimhans have tried to understand how people around the victim and the victims themselves react to incidents of non-consensual pornography and the factors that influence who is to blame for the incident. Non-consensual pornography is defined as the practice of sharing nude or sexual images of an individual without the consent of the person in the image or video. In most cases, the perpetrators are known to the victim and this makes the situation worse.

The research titled 'Snapping, sharing and receiving blame: A systematic review on psychosocial factors of victim-blaming in

non-consensual pornography', studied all the literature published in the domain over the last 10 years and concluded that the cultural background of the victim, the environment and the interpersonal skills of the individual play a crucial role in attributing blame. The conclusions, the researchers believe, could help draw treatment lines for such victims

given that mental trauma is obvious in such cases.

The study revealed that society would generally place the blame on the victim if the victim is a female and this was not the case if the victim was a male. "A female victim whose intimate images were self-taken received the most negative feelings and blame, reflecting a social gender stereotyping where blame attributions and negative feelings are disparate due to differential interpretation of taking nude selfies for male and female victims," the study stated. Owing to gender stereotypes, female victims are also most likely to blame themselves in many of the incidents.

On the other hand, irrespective of the gender of the victim, women are said to be more compassionate towards the victim and are more

likely to have positive compassionate feelings toward them. "Further, the attributions of male victims of revenge pornography are often trivialised than female victims," the study noted. Culture and morality also played a crucial role in placing the blame on the victim. The study also revealed female victims are often blamed on moral grounds, ignoring the situational factors that caused the incident.

Apart from gender, culture and morality, a host of other factors influence blame attribution, researchers said. "The interpersonal skills of the victim, how well they can communicate, their previous experiences, and many such factors also influence blame attribution," Dr Manoj Sharma, one of the researchers, told *DH*.

► **Nimhans, Page 8**

ಗೋವುಗಳಿಂದ ಏಡ್ಸ್‌ಗೆ ಔಷಧ

ಸ್ವೀಡನ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್, ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಏಡ್ಸ್ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಇನಿಷಿಯೇಟಿವ್ ಮತ್ತು ಟೆಕ್ಸಾಸ್ ಎ ಆ್ಯಂಡ್ ಎಂ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಸಂಯುಕ್ತವಾಗಿ ಎಚ್‌ಐವಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಔಷಧ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಸುವಿನ ದೇಹವು ಎಚ್‌ಐವಿ ವೈರಾಣುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಬಲವಾದ ಪ್ರತಿಕಾಯ

ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿವೆ. ಎಚ್‌ಐವಿ ವೈರಾಣುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧವೊಡ್ಡುವ ಶಕ್ತಿ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿವೆ. ಎಚ್‌ಐವಿಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧಕತೆಯೊಡ್ಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು 1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಗಿದ್ದರೂ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಈ ಪ್ರತಿರೋಧಕವನ್ನು ಲಸಿಕೆ ಮೂಲಕ

■ ಕೆ.ಎನ್.ಶೈಲೇಶ್ ಹೊಳ್ಳೆ

ನೀಡಿದ ನಂತರವೇ ಮನುಷ್ಯರ ಮೇಲೂ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಒಂದು ದಾರಿ ಕಾಣುವಂತಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಾಗುವ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕುರಿತಂತೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಲಂಡನ್‌ನ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಾದ 'ನೇಚರ್ ಜರ್ನಲ್' ಸಹ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದರ ಕುರಿತಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಶೋಧನಾ ವರದಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ವರದಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಂಚಲನವನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿತ್ತು.

Business Finance

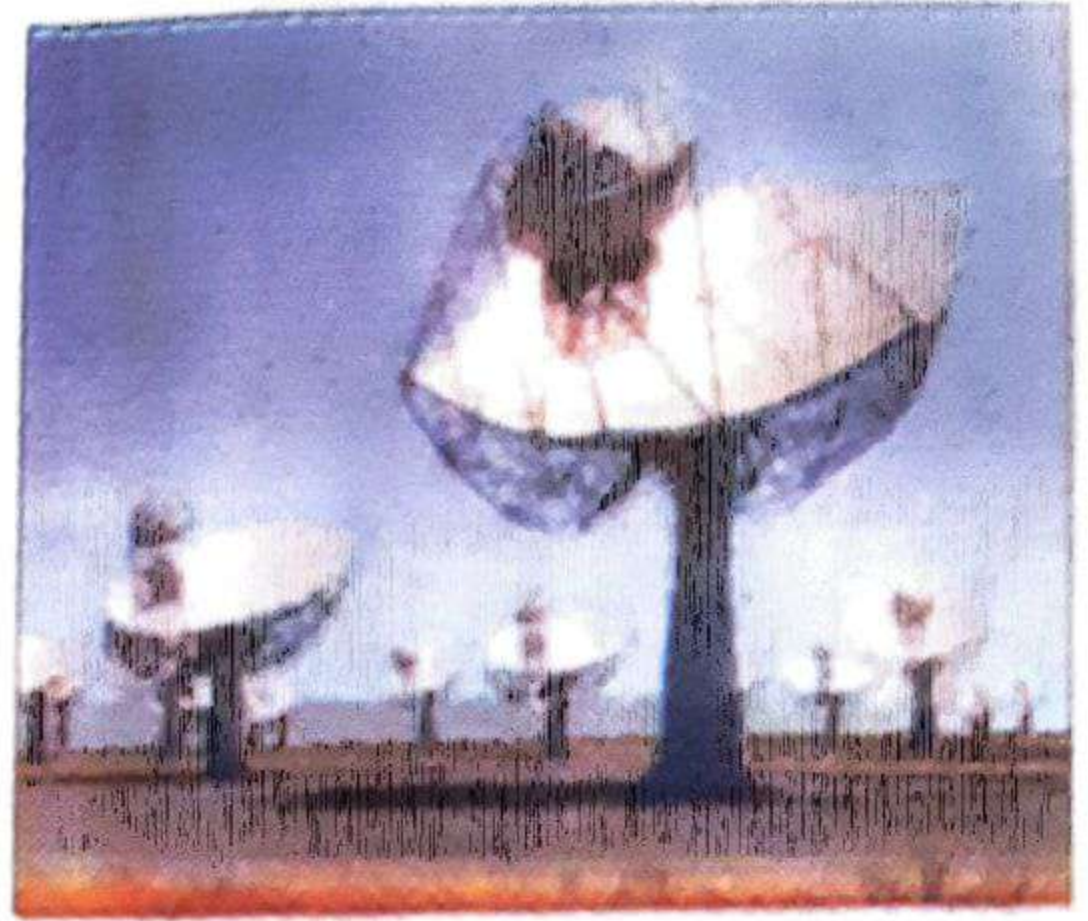
Cabinet OKs Rs 1,250 cr for India role in mega telescope project

KALYAN RAY
NEW DELHI, DHNS

India will contribute Rs 1,250 crore in building the world's largest radio-telescope that will straddle two continents while looking at the sky to transform human understanding of the universe – from its origin to how life came into being.

The Union Cabinet has approved the money as India's contribution to the Square Kilometre Array (SKA) project for constructing the gigantic radio telescope that will operate simultaneously from two remote, radio-quiet locations in Western Australia near Perth and in South Africa near Cape Town.

Using cutting-edge technology, including some of the fastest supercomputers, the game-changing telescope will make it possible to study the universe in exquisite detail, revealing the inner workings of galaxies, providing a better understanding of the black holes and tracking gravitational waves among a host of ambitious science investiga-

An artist's impression of SKA-Mid dishes in South Africa. CREDIT: SKAO

tions. More than 10 nations including India participate in the mega-science project to build the state-of-the-art instrument.

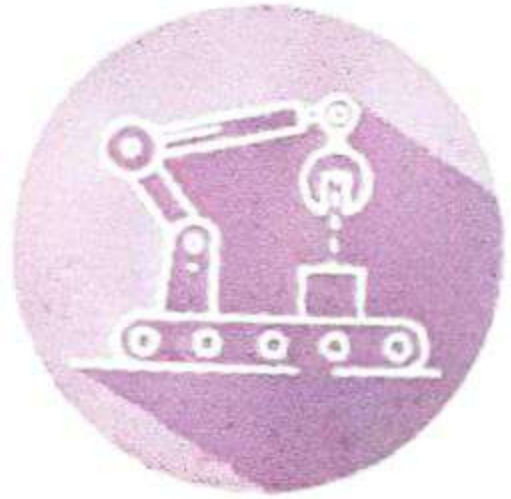
In a brief press statement, the Department of Atomic Energy said the government approved India's participation in the SKA international mega science project at a cost of Rs 1,250 crore.

The approval comes nearly two years after SKA Observatory signed a cooperation agreement with the National Centre for Radio Astronomy, Pune on behalf of the DAE, taking India a step closer to become a full member of the global consortium.

► **Telescope, Page 8**

Apple of the Eye: Electronics manufacturing takes wing

ENS ECONOMIC BUREAU @ New Delhi

We have a low market share in India, there seems to be a lot of headroom for expansion. I haven't looked at average selling prices, but they're lower than the worldwide average

Tim Cook, Apple CEO

THE US tech giant Apple made all the 'right' news in India in 2023. It opened its first two retail stores and increased its production, thereby becoming the top smartphone exporter in India. It reported an all-time revenue record in India. During the earnings call, Apple's CEO Tim Cook stated the company achieved an all-time revenue record in the country for the September 2023 quarter.

"We experienced strong double-digit growth. We have a low market share in a large market, so there seems to be a lot of headroom for expansion. I haven't looked at average selling prices (ASPs) recently, but I'm sure they're lower than the worldwide average," said Cook.

Apple, which currently holds only a 5% market share, is experiencing significant growth in India. As per Counterpoint Research, Apple shipped a record-breaking 2.5 million units in India for the period of July to September 2023, marking a 34% year-on-year (YoY) growth. iPhone revenue reached \$43.8 billion, up 3% YoY and setting a new record for the September 2023 quarter from India. In April 2023, Apple opened

two stores in Mumbai and Delhi.

Restriction on Import of laptop

In August 2023, a sudden announcement of the ban on imports of laptops, all-in-one personal computers, and tablets created a lot of uproar among the electronic manufacturers worldwide. However, later the government clarified that there was no ban just registration would be enough to import these items. However, many big tech companies raised concerns about this decision. According to Counterpoint Research, India's laptop and personal computer market is worth \$8 billion annually, with two-thirds of those being imported. In short, they can't start manufacturing in India in such a short span. One positive aspect of the decision was that it prompted big tech firms to apply for the revised ₹17,000 crore PLI scheme for IT hardware announced by the government in May 2023. The scheme received an overwhelming response, with 44 companies, including HP, Dell, Lenovo, Thompson, Acer, and Asus, applying for it.

Electronics manufacturing

Tata Electronics, fourth contract manufacturer and the first Indian company to assemble iPhone with the acquisition of Wistron's facility near Bengaluru is another big development. There are reports about its plans to open a mega facility at Hosur for the iPhone assembly, though it is not confirmed.

ಈ ವರ್ಷ ಗಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಬಾನಿ ನಂ.1

ಮುಂಬಯಿ: ರಿಲಯನ್ಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮುಕೇಶ್ ಅಂಬಾನಿ ಅವರು 2023ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ 9.8 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ (ಸುಮಾರು 81.34 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.) ಮೌಲ್ಯದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪತ್ತು ಗಳಿಸಿದ ದೇಶದ ನಂ.1 ಕುಬೇರರಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ್ದಾರೆ.

ಬ್ಲೂಮ್‌ಬರ್ಗ್ ಡೇಟಾ ಪ್ರಕಾರ, ಜಿಂದಾಲ್ ಕುಟುಂಬದ ಸಾವಿತ್ರಿ ಜಿಂದಾಲ್ ಅವರು ಅಂಬಾನಿ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು 24.7 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ಸಂಪತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ, ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ್ದಾರೆ.

ರಿಲಯನ್ಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಷೇರು ಗಳಲ್ಲಿನ ಶೇ.9ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವು ಮುಕೇಶ್ ಅಂಬಾನಿಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿದೆ. ಅಂಬಾನಿ ಅವರ ಸಂಪತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು ನಿವ್ವಳ

8.01 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.

ಮುಕೇಶ್ ಅಂಬಾನಿಯ ಒಟ್ಟು ಸಂಪತ್ತು

ಮೌಲ್ಯವು 97.1 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ಗೆ (8 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.) ಮುಟ್ಟಿದ್ದು, ಭಾರತದ ನಂ.1 ಶ್ರೀಮಂತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.

ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆದಿತ್ಯ ಬಿರ್ಲಾ ಗ್ರೂಪ್‌ನ ಕುಮಾರ್ ಮಂಗಲಂಬಿರ್ಲಾ (ಸಂಪತ್ತಿಗೆ 7.09 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ಸೇರ್ಪಡೆ), ವರುಣ್ ಬೆವರೇಜ್‌ನ ರವಿ ಜೈಪುರಿಯಾ (5.91 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್) ಮತ್ತು ಸನ್ ಫಾರ್ಮಾದ ದಿಲೀಪ್ ಶಾಂಘಿ (5.26 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್) ಸಹ ತಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

6.88 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.

ಗೌತಮ್ ಅದಾನಿಯ ಒಟ್ಟು ಸಂಪತ್ತು

ಅದಾನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಷ್ಟ

ಈ ವರ್ಷ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅದಾನಿ ಗ್ರೂಪ್‌ನ ಗೌತಮ್ ಅದಾನಿ. ಭಾರತದ ಎರಡನೇ ಶ್ರೀಮಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ ಅದಾನಿಯವರ ಒಟ್ಟು ನಿವ್ವಳ ಮೌಲ್ಯವು ಈ ವರ್ಷದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 110 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ಅನ್ನು ದಾಟಿ, ಅಂಬಾನಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದ್ದರು. ಆದರೆ, 2023ರಲ್ಲಿ 37 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್‌ಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪತ್ತಿನ ನಷ್ಟವು ಅವರ ನಿವ್ವಳ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು 83.2 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ಗೆ (6.88 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.) ಇಳಿಸಿದೆ.

ನೈಋತ್ಯ ರೈಲ್ವೆ
ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಂಸ್ಥೆ
ಬೆಂಗಳೂರು 10-01

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಮುಖ್ಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಗೌರವಾಲಯ. ಡಾ|| ಬಿ.ಆರ್.ಆ.

India women falter at the death

Richa Ghosh's career-best 96 in vain as Australia take unassailable 2-0 lead

MUMBAI, PTI

Richa Ghosh's career-best 96 and Deepti Sharma's 5/38 went in vain as Australia women clinched a thrilling three-run win to take an unassailable 2-0 lead against India in their three-match ODI series here on Saturday.

Chasing 259, Ghosh led India's reply with a fine 117-ball 96 featuring 13 fours but the hosts stuttered in the death overs to suffer their ninth consecutive defeat to Australia at home.

India managed 255/8 in their 50 overs with Deepti (24 not out off 36 balls, 1x4s) and Shreyanka Patil (5 not out) at the crease when the match came to an end.

Apart from Ghosh's heroics

India's Richa Ghosh wears a disappointed look after being dismissed for a sparkling 96. PTI

with the bat, India also had their vice-captain Smriti Mandhana providing early fireworks with a 38-ball 34 (3x4s, 1x6s).

Jemimah Rodrigues (44 off 55 balls) and Ghosh laid the foundation with an 88-run third wicket stand but could not deny Australia from main-

taining their record in India of never losing a series.

In a contest wherein both teams dropped more than 10 catches combined, Litchfield eventually made the difference with two sharp catches after dropping one early on, which followed a fine knock of 63 in the first innings to top-score

for her side. Positioned at cover, Litchfield helped break the third-wicket stand to dismiss Rodrigues off Georgia Wareham (2/39) at a crucial juncture in the 34th over.

Later on, when Ghosh was one stroke away from her maiden ton, Litchfield pulled off another superb grab at cover off Annabel Sutherland (3/47) to deny her the feat and in effect, India a win.

Having kept wickets for all 50 overs of Australia's first innings, the 20-year-old Ghosh batted with gusto and tremendous application, with her stupendous knock featuring strokes in all parts of the ground.

Brief scores: Australia women: 258/8 in 50 overs (Phoebe Litchfield 63, Ellyse Perry 50, Alana King 28; Deepti Sharma 5-38) bt India women: 255/8 in 50 overs (Smriti Mandhana 34, Richa Ghosh 96, Jemimah Rodrigues 44; Annabel Sutherland 3-47, Georgia Wareham 2-29).

Result: Australia women won by 3 runs

PoM: Annabel Sutherland

Series: Australia lead 2-0

Third ODI: Jan 2 (Mumbai)

Brazil pays tributes to Pele on his first death anniversary

RIO DE JANEIRO, AP: Brazilians paid several tributes to soccer legend Pele on Friday, one year after the three-time World Cup winner's death at age 82 due to a colon cancer.

A ceremony held at Rio de Janeiro's Christ the Redeemer, one of the South American nation's most famous postcard locations, featured a projection of a Brazil shirt with Pele's name and number 10 on the statue and a message from Pope Francis. Pele was a devout Catholic throughout his life.

"Pele, as Mr. Edson Arantes do Nascimento became globally known, was undoubtedly an athlete who showed in his life all positive traits of a sportsman. The memory of 'the King of Soccer' remains indelible in the minds of many, and it stimulates new generations to seek in sport a means to strengthen the bonds of unity among us," the pontiff said in a letter as a local orchestra played.

Other religious ceremonies were held at the Museu Pele

Pele's famous No. 10 jersey projected onto the iconic Christ the Redeemer statue in Rio de Janeiro. AFP

in Santos, the port city he put on the map with his goals and success for Santos FC, and in the small city of Tres Coracoes, where do Nascimento was born in 1940.

Santos FC also held a tribute at its Vila Belmiro Stadium, where Edson Cholbi do Nascimento, one of Pele's sons, released 10 white balloons from the center circle. Pele's funeral was held at the stadium.

Soccer's governing body FIFA also paid its respects with a video of highlights of the Brazilian great.

with a message: "Pele's legacy will always live on."

Vinesh leaves awards on Kartavya Path

NEW DELHI, PTI

Multiple World Championship medallist Vinesh Phogat on Saturday returned her Khel Ratna and Arjuna Award, keeping the two awards lying in the middle of national capital's Kartavya Path after Delhi Police stopped her from reaching the prime minister's office.

On Tuesday, the Asian Games gold medallist grappler had decided to return her Khel Ratna and Arjuna Award to the government, saying such honours have become meaningless at a time when wrestlers are struggling to get justice.

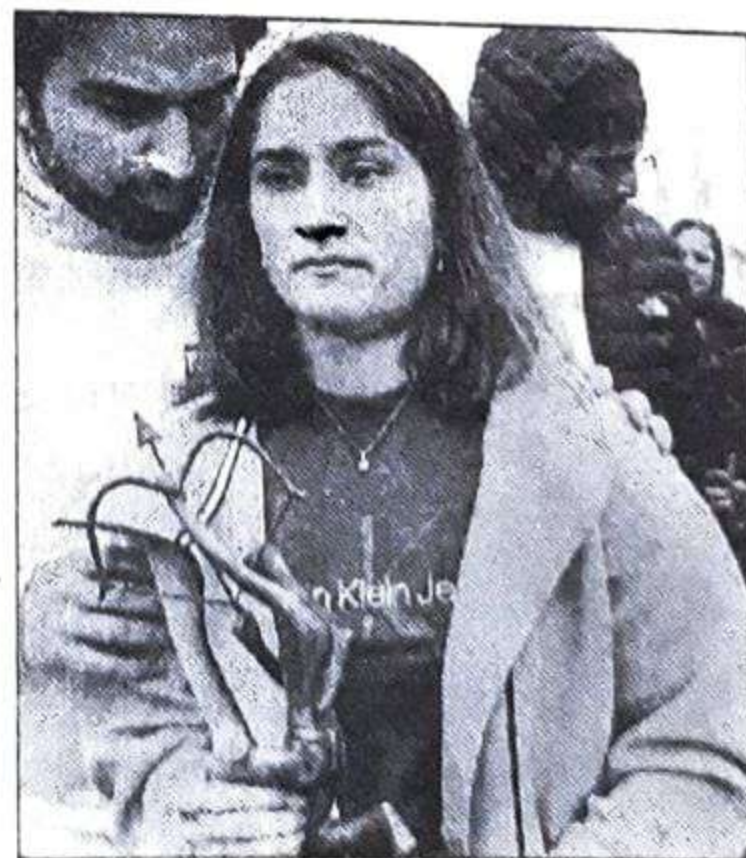
Phogat had announced her decision in a letter to Prime Minister Narendra Modi.

On Saturday, she attempted to reach the prime minister's office to return her awards but the police prevented her from reaching the PMO.

As a mark of protest, she left the awards at the Kartavya Path and they were later picked up by Delhi Police.

Phogat, along with Olympic medallists Sakshi Malik and Bajrang Punia, had protested against the election of Sanjay Singh, a close aide of former Wrestling Federation of India (WFI) President Brij Bhushan Sharan Singh, who had been accused of sexual harassment by the three well-known grapplers.

Sakshi had also announced her retirement from wrestling soon after Sanjay Singh's appointment as WFI Chief.

Wrestler Vinesh Phogat left the Arjuna and Khel Ratna awards on a pavement near the prime minister's office as a mark of protest in New Delhi on Saturday. PTI

In her letter posted on X (formerly Twitter), Phogat had said that their lives are not like

those "fancy government advertisements" that talk about women's empowerment and upliftment.

Punia for restart

Bajrang on Saturday urged the Sports Ministry to restart the wrestling activities in the country with just seven months remaining for next year's Paris Games, and said no one seemed to have taken the preparations for the quadrennial showpiece seriously.

"Wrestling activities have come to a standstill for the last several months. Neither has any nationals been held nor have any camps been organised to prepare the players (for Paris Olympics)," Punia wrote on his 'X' account.

ಡೇವಿಸ್ ಕಪ್

ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟೆನಿಸ್ ರಂಗದಲ್ಲಿ 'ಡೇವಿಸ್ ಕಪ್' ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪಂದ್ಯಾವಳಿ. ಇದರ ಸ್ಥಾಪಕ ಅಮೆರಿಕದ ಟೆನಿಸ್ ಆಟಗಾರ ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣಿ ಡ್ವೈಟ್ ಎಫ್. ಡೇವಿಸ್. ದೇಶ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಟೆನಿಸ್

ಆಡಿಸಿದರೆ ಟೆನಿಸ್ ಕ್ರೀಡೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಸಿಗಲಿದೆ

ಎನ್ನುವುದು ಡ್ವೈಟ್ ಡೇವಿಸ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. 1898-1899 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಂದ್ಯಾವಳಿ ಆಯೋಜನೆಗೆ ಅವರು

ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ 1900ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಡೇವಿಸ್ ಕಪ್ ಪಂದ್ಯಾವಳಿ ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟನ್ ನಡುವೆ ಆಯೋಜನೆಗೊಂಡಿತು. ಭಾರತ, 1921ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಡೇವಿಸ್ ಕಪ್ ಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿತು. 2023ರಲ್ಲಿ ಡೇವಿಸ್ ಕಪ್ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯಲ್ಲಿ 155 ದೇಶಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕೈಗನ್ನಡಿ ಹಿಡಿದಿದೆ.

ರವೀಂದ್ರ ಜಡೇಜ ಫಿಟ್; ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃಷ್ಣ ಬೌಲಿಂಗ್ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ನಿಗಾ ನೆಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಪಾಠ

• ರೋಶನ್ ತ್ಯಾಗರಾಜನ್

ಸೆಂಚುರಿಯನ್: ಭಾರತ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ನಡುವಣದ ಮೊದಲ ಟೆಸ್ಟ್ ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಶನಿವಾರ ಕೊನೆಯ ದಿನವಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ದಿನವು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಯಿತು.

ಮೊದಲ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ ಬಳಗವು ಮೂರೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೋತಿತ್ತು. ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತಂಡದ ಆಯ್ಕೆ ಆಟಗಾರರ ತಾಲೀಮು ನಡೆಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಬೆಳಗಿನ ಚುಮುಚುಮು ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯ ತಾಲೀಮು ನಡೆಯಿತು.

ಈ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ನಾಯಕ ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ನೆರವು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೂಡ ಇದ್ದರು. ರವೀಂದ್ರ ಜಡೇಜ, ಆರ್. ಅಶ್ವಿನ್, ಶಾರ್ದೂಲ್ ಠಾಕೂರ್, ಯಶಸ್ವಿ ಜೈಸ್ವಾಲ್, ಮುಕೇಶ್ ಕುಮಾರ್, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃಷ್ಣ, ಅಭಿಮನ್ಯು ಈಶ್ವರನ್ ಮತ್ತು ಕೆ.ಎಸ್. ಭರತ್ ಹಾಜರಿದ್ದರು.

ಆಲ್‌ರೌಂಡರ್ ಜಡೇಜ, ಗುರುವಾರದ ನೆಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೌಲಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಫೀಲ್ಡಿಂಗ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಅವರು ಮತ್ತು ಅಶ್ವಿನ್ ಹೆಚ್ಚು ಬೌಲಿಂಗ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಬೆವರಿಳಿಸಿದರು. ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ವಿಭಾಗದ ಲೋಪಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ವಿನಿಯೋಗವಾಯಿತು.

ಭಾರತ ತಂಡದ ಅಭ್ಯಾಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೌಲರ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಕೋಚ್ ರಾಹುಲ್ ದ್ರಾವಿಡ್ ಅವರ ಮಾತುಕತೆ -ಪಿಟಿಐ ಚಿತ್ರ

ವೇಗಿಗಳಾದ ಮುಕೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃಷ್ಣ ಬೌಲಿಂಗ್ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ ನಿಗದಿತ ಓವರ್‌ಗಳ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಲಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಮುಕೇಶ್ ಅವರ ಎಸೆತಗಳನ್ನು ರೋಹಿತ್ ಎದುರಿಸಿದರು. ಮುಕೇಶ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲವು ಬೌನ್ಸರ್‌ಗಳಿಂದ ರೋಹಿತ್ ಅವರನ್ನೂ ಚಕಿತಗೊಳಿಸಿದರು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃಷ್ಣ ಅವರ ಅಭ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆ ಬೌಲಿಂಗ್ ಕೋಚ್ ಪಾರಸ್ ಮಾಂಬ್ರೆ ವಿಶೇಷ ನಿಗಾ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ನಂತರ ಪಾರಸ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಕೋಚ್ ರಾಹುಲ್ ದ್ರಾವಿಡ್ ಅವರೊಂದಿಗೂ ದೀರ್ಘ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದರು. ದ್ರಾವಿಡ್ ಕೂಡ ನೆಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ

ಒಂದಷ್ಟು ಬೌಲಿಂಗ್ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿದರು.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅವರ ಎಸೆತಗಳು ನೆಲಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಗ, ರನ್‌ಅಪ್ ಮತ್ತು ಶೈಲಿಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುರಿತು ಪಾರಸ್ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅವರ ತಾಲೀಮು ನಡೆಯಿತು.

ಪಾರಸ್ ಅವರು ಅಶ್ವಿನ್ ಜೊತೆಗೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನೆಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಕಳೆದರು. ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಕೋಚ್ ವಿಕ್ರಂ ರಾಥೋಡ್ ಅವರು ಅಶ್ವಿನ್ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಿದರು. ಮೊದಲ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಟ್ಟ ಹೊಡೆತವಾಡಿ ಔಟಾಗಿದ್ದರು.

ಯುವ ಬ್ಯಾಟರ್ ಯಶಸ್ವಿ ಜೈಸ್ವಾಲ್

ಜೆರಾಲ್ಡ್ ಅಲಭ್ಯ

ಸೆಂಚುರಿಯನ್ (ಪಿಟಿಐ): ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ತಂಡದ ಬೌಲರ್ ಜೆರಾಲ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟಿಯಾ ಅವರು ಸೊಂಟದ ನೋವಿನಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದು, ಎರಡನೇ ಟೆಸ್ಟ್ ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಲಭ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

23 ವರ್ಷದ ಅವರು ಮೊದಲ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡುವಾಗಲೇ ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ನೋವು, ಉರಿಯೂತ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ಉಲ್ಟಣಿಸಿದ್ದರಿಂದ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ ತೆರಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಅವರು ಕೂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಆಟದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಸೆಳಕು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಎಸೆತಗಳು ಅವರ ಮೈಗೆ ತಾಗಿ ಹೋದವು. ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸದ ನಂತರ ಯಶಸ್ವಿ ಅವರು ದ್ರಾವಿಡ್ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದರು.

ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ರೋಹಿತ್ ಸುಮಾರು 20 ನಿಮಿಷ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿದ ನಂತರ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಆಟಗಾರರ ತಾಲೀಮನ್ನು ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಗಮನಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು.

ಉಭಯ ತಂಡಗಳ ನಡುವಣ ಎರಡನೇ ಟೆಸ್ಟ್ ಜನವರಿ 3ರಿಂದ ನ್ಯೂ-ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿದೆ.

ಭಾರತ ತಂಡಕ್ಕೆ ಸವಿತಾ ನಾಯಕಿ

ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್ ಕ್ವಾಲಿಫೈಯರ್ಸ್‌ಗೆ ಮಹಿಳಾ ಹಾಕಿ ತಂಡ ಪ್ರಕಟ

ಬೆಂಗಳೂರು (ಪಿಟಿಐ): ಅನುಭವಿ ಗೋಲ್‌ಕೀಪರ್ ಸವಿತಾ ಪೂನಿಯಾ ಅವರು ಜನವರಿ 13 ರಿಂದ 19ರವರೆಗೆ ರಾಂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್ ಕ್ವಾಲಿಫೈಯರ್ಸ್ ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಭಾರತ ತಂಡ ವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಲಿದ್ದಾರೆ. ವಂದನಾ ಕಟಾರಿಯಾ ಉಪನಾಯಕಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾಕಿ ಇಂಡಿಯಾ 18 ಆಟಗಾರ್ತಿಯರ ತಂಡವನ್ನು ಶನಿವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಈ ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಮೂರು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಪಡೆದು 2024ರ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್‌ಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆಯಲು ಭಾರತ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತ ತಂಡವು, ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್,

ಸವಿತಾ ಪೂನಿಯಾ

ಇಟಲಿ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ ಜೊತೆ 'ಬಿ' ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿದೆ. ಜರ್ಮನಿ, ಜಪಾನ್, ಚಿಲಿ ಮತ್ತು ರೈಕ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ತಂಡಗಳು 'ಎ' ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿವೆ.

ಭಾರತ ತಂಡವು ಜನವರಿ 13ರಂದು

ಅಮೆರಿಕ ವಿರುದ್ಧ ಪಂದ್ಯದೊಡನೆ ಅಭಿಯಾನ ಆರಂಭಿಸಲಿದೆ. 14ರಂದು ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ವಿರುದ್ಧ ಮತ್ತು 16ರಂದು ಗುಂಪಿನ ಕೊನೆಯ ಪಂದ್ಯವನ್ನು ಇಟಲಿ ವಿರುದ್ಧ ಆಡಲಿದೆ.

ತಂಡ ಇಂತಿದೆ: ಗೋಲ್ ಕೀಪರ್ಸ್: ಸವಿತಾ ಪೂನಿಯಾ (ನಾಯಕಿ), ಬಿಚು ದೇವಿ ಕರಿಬಮ್. ಡಿಫೆಂಡರ್ಸ್: ನಿಕ್ಕಿ ಪ್ರಧಾನ್, ಉದಿತಾ, ಇಶಿಕಾ ಚೌಧರಿ, ಮೋನಿಕಾ. ಮಿಡ್‌ಫೀಲ್ಡರ್ಸ್: ನಿಶಾ, ವೈಷ್ಣವಿ ವಿಠಲ್ ಫಾಲ್ಕೆ, ನೇಹಾ, ನವನೀತ್ ಕೌರ್, ಸಲೀಮಾ ಟೇಟೆ, ಸೋನಿಕಾ, ಜ್ಯೋತಿ, ಬ್ಯೂಟಿ ಡುಂಗ್‌ಡುಂಗ್, ಫಾರ್ವರ್ಡ್ಸ್: ಲಾಲ್ಮಿಮಿಯಾನಿ, ಸಂಗೀತಾ ಕುಮಾರಿ, ದೀಪಿಕಾ ಮತ್ತು ವಂದನಾ ಕಟಾರಿಯಾ.

ಪ್ರೊ ಕಬಡ್ಡಿ: ಮುಂಬಾಗೆ ಸುಲಭ ಗೆಲುವು

ನೊಯ್ಡಾ: ಸಾಂಘಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ ಯು ಮುಂಬಾ ತಂಡ, ಪ್ರೊ ಕಬಡ್ಡಿ ಲೀಗ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ತೆಲುಗು ಟೈಟನ್ಸ್ ತಂಡವನ್ನು 52-34 ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸೋಲಿಸಿತು. ತನ್ನೂಲಕ ಟೈಟನ್ಸ್ ಸೋಲಿನ ಸರಣಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.

ನೊಯ್ಡಾ ಒಳಾಂಗಣ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿರಾಮದ ವೇಳೆ 24-17 ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳಿಂದ ಮುಂದಿದ್ದ ಮುಂಬಾ ಪರ ದಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಗುಮನ್ (10 ಪಾಯಿಂಟ್) ಮತ್ತು ಅಮೀರ್‌ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಝಫರ್ ದಾನೇಶ್ (8) ಮಿಂಚಿದರು. ರಿಂಕು ಮತ್ತು ಸೋಮವೀರ್ ತಲಾ ಎಂಟು ಟ್ಯಾಕಲ್‌ಗಳೊಡನೆ ರಕ್ಷಣಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಮನ ಸೆಳೆದರು. ಜೈ ಭಗವಾನ್ (8) ಅವರದ್ದು ಆಲ್‌ರೌಂಡ್ ಆಟ.

ಪ್ರಮುಖ ರೈಡರ್ ಪವನ್ ಸೆಹ್ರಾವತ್ ಗೈರಿನಲ್ಲಿ ಆಡಿದ ತೆಲುಗು ಟೈಟನ್ಸ್ ಪರ ರಜನೀಶ್ ದಲಾಲ್ (8), ರಾಬಿನ್ ಚೌಧರಿ (7), ಪ್ರಫುಲ್ ಝವೇರಿ (7) ಉತ್ತಮ ಆಟವಾಡಿದರು. ಆದರೆ ರಕ್ಷಣಾ ವಿಭಾಗ ಕೈಕೊಟ್ಟಿತು.

ಟೈಟನ್ಸ್ ಎಂಟು ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಗೆದ್ದು, ಉಳಿದ ಏಳರಲ್ಲಿ ಸೋಲನುಭವಿಸಿದ್ದು ಎಂಟು ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳೊಡನೆ 12

ಪ್ರೊ ಕಬಡ್ಡಿ ಲೀಗ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಯು ಮುಂಬಾ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಟೈಟನ್ಸ್ ತಂಡಗಳ ನಡುವೆ ಹಣಾಹಣೆ. -ಪಿಟಿಐ ಚಿತ್ರ

ತಂಡಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಳದಲ್ಲಿದೆ. ಮುಂಬಾಗೆ ಇದು ಏಳು ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಐದನೇ ಗೆಲುವು. ಅದು 24 ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳೊಡನೆ ಐದನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏರಿತು.

ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಜಯ: ಆಶು ಮಲಿಕ್ ಅವರ ಸೂಪರ್ ಟೆನ್ (11 ಪಾಯಿಂಟ್) ನೆರವಿನಿಂದ ಡೆಲ್ಲಿ ದಬಾಂಗ್ ತಂಡದವರು ದಿನದ ಎರಡನೇ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆತಿಥೇಯ ಯುಪಿ ಯೋಧಾಸ್ ತಂಡವನ್ನು 35-25 ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳಿಂದ ಸೋಲಿಸಿತು.

ಆಶು ಕೊನೆಯ ರೈಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂವರನ್ನು ಔಟ್ ಮಾಡಿ, ಯುಪಿ ತಂಡವನ್ನು ಆಲ್‌ಔಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಡೆಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ರೈಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಐದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಪಡೆಯಿತು.

ಯೋಧಾಸ್‌ನ ಸ್ಕಾರ್ ರೈಡರ್ ಪ್ರದೀಪ್ 7ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಪಡೆಯಲು ಶಕ್ತರಾದರು.

ಡಿ.31ರಂದು ಗುಜರಾತ್ ಜೈಂಟ್ಸ್-ಬೆಂಗಳೂರ್ ವಾರಿಯರ್ಸ್. ರಾತ್ರಿ-8 ತಮಿಳು ತಲೈವಾಸ್-ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಲ್ಸ್. ರಾತ್ರಿ 9

ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ತಂಡಕ್ಕೆ ಜಯ, ಸರಣಿ

ಏಕದಿನ ಕ್ರಿಕೆಟ್: ದೀಪ್ತಿ ಶರ್ಮಾಗೆ 5 ವಿಕೆಟ್: ಶತಕ ವಂಚಿತ ರಿಚಾ ಫೋರ್ಷ್

ಮುಂಬೈ(ಪಿಟಿಐ): ಐದು ವಿಕೆಟ್ ಗೊಂಬೆಗಳು ಗಳಿಸಿದ ದೀಪ್ತಿ ಶರ್ಮಾ ಮತ್ತು ರಿಚಾ ಫೋರ್ಷ್ ಅವರ ಚಂದದ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ನೋಡುಗರ ಮನಗಡ್ಡವು. ಆದರೂ ಭಾರತ ಮಹಿಳಾ ತಂಡವು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಎದುರಿನ ಎರಡನೇ ಏಕದಿನ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ 3 ರನ್ ಗಳ ಅಂತರದಿಂದ ಸೋತಿತು.

ಇದರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಿ ಬಳಗವು ಮೂರು ಪಂದ್ಯಗಳ ಸರಣಿಯನ್ನು 2-0ಯಿಂದ ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು.

ವಾಂಖೆಡೆ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ ದಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ನಡೆದ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ತಂಡವು ಟಾಸ್ ಗೆದ್ದು ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಆರಂಭಿಕ ಬ್ಯಾಟರ್ ಪೋಲಿ ಲಿಚ್ಫೀಲ್ಡ್ (63; 98ಎ, 4X6) ಮತ್ತು ಎಲಿಸ್ ಪೆರಿ (50; 47ಎ, 4X5, 6X1) ಅವರ ಅರ್ಧಶತಕಗಳ ಬಲದಿಂದ ತಂಡವು 50 ಓವರ್ ಗಳಲ್ಲಿ 8 ವಿಕೆಟ್ ಗಳಿಗೆ 258 ರನ್ ಗಳಿಸಿತು.

ಗುರಿ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ ಭಾರತ ತಂಡವು

ಭಾರತದ ದೀಪ್ತಿ ಶರ್ಮಾ ಸಂಭ್ರಮ ಪಿಟಿಐ ಚಿತ್ರ

50 ಓವರ್ ಗಳಲ್ಲಿ 8 ವಿಕೆಟ್ ಗಳಿಗೆ 255 ರನ್ ಗಳಿಸಿತು. 71 ರನ್ ಗಳಿಗೆ ಎರಡು ವಿಕೆಟ್ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ತಂಡಕ್ಕೆ ರಿಚಾ ಫೋರ್ಷ್ (96; 117ಎ, 4X13) ಮತ್ತು ಜೆಮಿಮಾ ರಾಡ್ರಿಗಸ್ (44; 55ಎ) ಆಸರೆಯಾದರು. ಮೂರನೇ ವಿಕೆಟ್ ಜೊತೆಯಾಟದಲ್ಲಿ 88 ರನ್ ಸೇರಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆತಿಥೇಯ

ತಂಡಕ್ಕೆ ಗೆಲುವಿನ ಆಸೆ ಚಿಗುರಿತ್ತು.

ಆದರೆ 34ನೇ ಓವರ್ ನಲ್ಲಿ ಜೆಮಿಮಾ ಅವರ ವಿಕೆಟ್ ಗಳಿಸಿದ ವೇರ್ ಹ್ಯಾಮ್, ಜೊತೆಯಾಟವನ್ನು ಮುರಿದರು. ನಾಯಕಿ ಹರ್ಮನ್ ಪ್ರೀತ್ ಕೌರ್, ಅಮನ್ ಪೂರ್ ಕೌರ್, ಪೂಜಾ ಮತ್ತು ಹರ್ಲಿನ್ ಅವರು ಒಂದಂಕಿ ಗಳಿಸಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೀಪ್ತಿ (ಔಟಾಗದೆ 24) ದಿಟ್ಟ ಆಟವಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಕೊನೆಯ ಓವರ್ ನವರೆಗೂ ಪಂದ್ಯ ಕುತೂಹಲ ಕೆರಳಿಸಿತ್ತು.

ಕೊನೆಯ ಎಸೆತದಲ್ಲಿ ತಂಡದ ಗೆಲುವಿಗೆ ಎಂಟು ರನ್ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ಪಾಟೀಲ ಬೌಂಡರಿ ಬಾರಿಸಿದರು.

ದೀಪ್ತಿ (38ಕ್ಕೆ5) ಬೌಲಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅರ್ಧಶತಕ ಗಳಿಸಿದ್ದ ಎಲಿಸ್ ಪೆರಿ, ಬೆತ್ ಮೂನಿ, ತಹಲಿಯಾ ಮೆಕ್ ಗ್ರಾ, ಅನಾಬೆಲ್ ಸದರ್ ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ವೇರ್ ಹ್ಯಾಮ್ ಅವರ ವಿಕೆಟ್ ಗಳನ್ನು

ತಮ್ಮ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು.

ಆರಂಭಿಕ ಬ್ಯಾಟರ್ ಲಿಚ್ಫೀಲ್ಡ್ ಅವರ ವಿಕೆಟ್ ಅನ್ನು ಕನ್ನಡತಿ ಶ್ರೇಯಾಂಕಾ ಗಳಿಸಿದರು.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸ್ಕೋರು: ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ: 50 ಓವರ್ ಗಳಲ್ಲಿ 8 ವಿಕೆಟ್ ಗಳಿಗೆ 258 (ಪೋಲಿ ಲಿಚ್ಫೀಲ್ಡ್ 63, ಎಲಿಸ್ ಪೆರಿ 50, ತಹಲಿಯಾ ಮೆಕ್ ಗ್ರಾ 24, ಸದರ್ ಲೆಂಡ್ 23, ಜಾರ್ಜಿಯಾ ವೆರ್ ಹ್ಯಾಮ್ 22, ಅಲನಾ ಕಿಂಗ್ ಔಟಾಗದೆ 28, ದೀಪ್ತಿ ಶರ್ಮಾ 38ಕ್ಕೆ5)

ಭಾರತ: 50 ಓವರ್ ಗಳಲ್ಲಿ 8 ವಿಕೆಟ್ ಗಳಿಗೆ 255 (ಸ್ಕೃತಿ ಮಂದಾನ 34, ರಿಚಾ ಫೋರ್ಷ್ 96, ಜೆಮಿಮಾ ರಾಡ್ರಿಗಸ್ 44, ದೀಪ್ತಿ ಶರ್ಮಾ ಔಟಾಗದೆ 24, ಅನಾಬೆಲ್ ಸದರ್ ಲೆಂಡ್ 47ಕ್ಕೆ3, ಜಾರ್ಜಿಯಾ ವೆರ್ ಹ್ಯಾಮ್ 39ಕ್ಕೆ2)

ಫಲಿತಾಂಶ: ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ತಂಡಕ್ಕೆ 3 ರನ್ ಜಯ ಹಾಗೂ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ 2-0 ಮುನ್ನಡೆ. ಪಂದ್ಯದ ಆಟಗಾರ್ತಿ: ಅನಾಬೆಲ್ ಸದರ್ ಲೆಂಡ್.

EDITORIAL

NEWS

COMING OF AGE: RAM AND BHARAT IN 2024

POWER & POLITICS

PRABHU CHAWLA

prabhu.chawla@newindianexpress.com
Follow him on X @PrabhuChawla

TO any astute aruspex who divines the mysteries of time, omens often send mixed signals. We can say 2023 was the Year of Antipodes—with political and religious confrontation, Centre-state standoffs, sports scandals, investigative agency intrusions and competitive welfare pitches scarring the narrative on one hand, and a buoyant stock market, booming entertainment industry, sporting triumphs and space leaps lacquering national pride on the other hand.

The dawning year looks ready to aggressively mimic the past. The first half augurs to be uglier than its predecessor's—more abusive and conflict-ridden, as India's political parties go for the kill shot. Fakery and buffoonery will dominate timelines on X, Instagram, Facebook, Koo, LinkedIn etc, with a melee of sycophantic and toxic posts. TV channels will resemble wrestling rings where slander lands the blows instead of credible views and news. Political parties and corporates will deploy millions of social media handles to disseminate information and promote fandom. Deepfakes will malign and mangle contrarians and adversaries. The year ahead is predictively ominous with biffos and bigotry.

Here are the themes that will reverberate through the year.

Irreplaceable Modi

Prime Minister Narendra Modi's reputation of invincibility and reliability has been cemented in the recent state elections. His words are indubitably gospel truth for his groupies. 'Modi ka guarantee' is the BJP's new password to posterity. Can the PM retain his unconquerable rizz for a 2024 sweep? His challenge is to score a hat-trick with an absolute majority. He must not just retain the seats BJP won in 2019 but also add a few more from other states to compensate for the losses it may suffer in other states.

The entire year will be devoted to Modi's amplification as a prime minister who delivers more than what he promises. His visage will stare at citizens from billboards and posters in every corner of the country. His presence will pervade the attention of voters physically,

emotionally and electronically. He has spent more time away from Delhi than any of his predecessors to nurture the party spirit in all parts of the nation. The Modi cult is bigger than the BJP. Over the past decade, his picture has become omnipresent—he holds your gaze with steady charisma at all airports, 70,000-plus petrol pumps and innumerable bus stops. Over 880 railway stations will sport Modi selfie points to attract millions of train travellers. The Modi connect means direct communion—a yearlong choreographed chain of events spanning India's cultural, religious, martial and historical spectrum. He doesn't need to rediscover Bharat since he knows its multifarious facades well.

Yes, he has fulfilled his Hindutva agenda, but in 2024 he must deliver more development. The Modinomics of welfare schemes at public cost would get him votes, but can weaken long-term economic sustainability. He must speedily correct income inequality and skewed wealth distribution to erase any impression of encouraging capitalism. Modi's only rival is Modi. In 2024, he is guaranteed to reconstruct himself as a Modi who is better than his best.

A reconciliatory global Bharat

Will India get its holy grail—a permanent UN Security Council seat? Can it be the leader of the Global South? Will it improve strained relations with its neighbours? Can it shed its American Ally image? With Modi tied up with directing poll strategy, it was left to foreign minister Jaishankar to meet Putin in Russia and signal India's diplomatic equidistance to the watching world. Modi's G20 gains must pervade all of 2024. India's role in the Gaza strife looked muted. For the PM's personal relationships with world leaders to yield results, he will have to outplay a belligerent China and a hostile Pakistan.

During his third consecutive term, his focus will be more on boosting his Vishwaguru status in the year's second half with a flurry of foreign visits. In his second term, Modi spent 240 days abroad visiting about 120 countries. Jaishankar earned diplomatic airmiles in 290 days, landing in fewer nations over the same period; his favourite destination is the US.

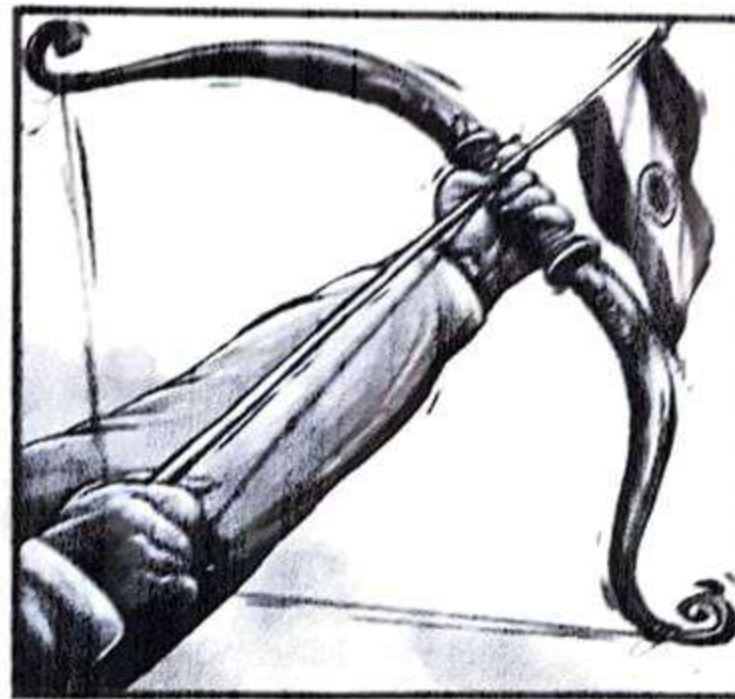
India has made substantial progress in leading the creation of another diplomatic pressure group against the US bloc. In

2023, the US-Russia deadlock over Ukraine prevented India from playing a dominant role in strategic diplomacy. However, in 2024 India will sit at the global high table to influence all strategic, economic and diplomatic configurations.

An opposition on steroids

The seeds to harvest a credible political alternative to the BJP were sown in 2023. But in the end, ideological fissures and leadership competitions developed. The recent Congress defeats will compel all anti-Modi forces to forge an uneasy union. The Congress has been agonisingly humbled by its own inflated arrogance. It lost states it had governed. Now it is willing to treat others as equals and discuss seat allocations without preconditions.

While the regional biggies will stick to their turf and make few concessions, the Congress will predictably project Rahul Gandhi, the leader sans office, as its national beacon. His second trip, the Nyaya yatra, begins early next month and will

SOURJYADIP SINHA

end before the Lok Sabha elections dates are announced. RaGa will cover 8,200 km, passing through 85 districts of 14 states. If the Bharat Jodo Yatra's purpose was to magnify his visibility and connectivity, the new yatra aims to rebrunish his bruised image after the recent Congress drubbing in three states. It is being billed as a political grassroots movement to try and neutralise the gigantic Ram Mandir Wave.

The opposition is hoping for a repeat of the 2004 results, when the immensely popular Vajpayee government lost the elections. With no single leader to lead an all-India campaign then, the Congress staged a comeback and hijacked the government. The architecture of opposition unity even without a leader or effective alternative slogan to 'India shining' demolished all psephological constructs. Sonia Gandhi stitched together ideological opponents and appointed a politically insignificant technocrat, Manmohan Singh, to run the country for a decade.

Come 2014, enter Modi—a person persecuted by the media and boycotted by elitists. He breaks a three-decade record by gaining a single-party majority for the BJP. The Congress will try to identify geographical islands where anti-BJP forces can catalyse possible victories to restrict BJP's gains. In this combative year, India could get the cohesive opposition needed to keep democracy healthy.

Corporate Bharat blitz

India is the world's fastest growing economy. Year 2024 is expected to end with 7 percent GDP growth. By all indications, international and domestic supply chain issues and inflationary pressures could stall incremental gains. With massive public investment and a surge in rural demand, some sectors may do better—aviation, health, entertainment, tourism and automobiles. GDP may experience 7.2 percent growth. But a corporate boom is a sure bet if Modi returns with a comfortable majority.

The Sensex may not reflect India's actual financial health, but it indicates investor confidence. The Indian market is skewed, being controlled by a capitalist oligarchy which has put in place an algorithm of glitter and affluence. During the past 12 months, the Sensex jumped from 61,000 to 72,000. The market capitalisation of listed companies rose almost 30 percent—from around \$3 trillion in January to around \$4 trillion by end-December, which is more than India's GDP.

Ramfication of Bharat

Politics has already been Modified over the past decade. Now comes the Ramfication of Bharatiya culture in 2024. On January 22 of 2024, the date for the installation of Ram Lalla in Ayodhya, the Sangh will paint the length and breadth of Bharat with images of Lord Ram along with Modi. For the next two months, BJP and RSS volunteers will visit 10 crore households to persuade them to celebrate a second Diwali on that date. The party expects the event to get maximum global attention and reverberate nationally as a raag of cultural renaissance. The opposition faces the painful challenge of choosing between faith and ideology. They are likely to lose the first round of the political perception match even before the first election nomination is filed.

Republic of Bharat

Will India finally be renamed Bharat in 2024? The process began with a presidential invitation last year. Soon after, Modi invited his G20 guests as the Prime Minister of Bharat. Going by all indications, Bharat will cartographically replace India. All Indian missions are likely to be renamed High Commissions or Embassies of the Republic of Bharat. All central government departments, PSUs, banks etc are working on using 'Bharat' in their communications.

A decade of Modi Raj has tattooed his imprimatur on the Bharatiya century. As India's identity leaves the shores of its conflicted past and sails towards the horizon of universal pre-eminence, Ramayana, Bharatayana and Modiyana will point the compass of its passage through Amritkaal.

SEARCHING FOR A NEW THEME SONG

OPINION

DILIP CHERIAAN

Image guru and campaign strategist
Follow him on X.com @diliptherchian

THERE is a quote often ascribed to Rumi which roughly translates as, "Yesterday I was brilliant, so I aspired to change the world; today I am wise, so I attempt to change myself." Something about these profound lines struck me as I sat down to write a riff on the year that is just going by. In a world best described as VUCA—a term military strategists use to summarise situations of volatility, uncertainty, complexity and

ambiguity—the prospects of a serious analysis were indeed tempting.

Despite my initial attempt to be profound, I was thrown off guard by the brilliance of the new Madhya Pradesh chief minister. He announced that as an element of his battle against rampant westernisation, he intends to shift the prime meridian from Greenwich to Ujjain. The noble objective is of changing the world's notion of time, which is just what India in his vision is embarking on.

He is probably blissfully unaware that he's unwittingly going to run into some internecine problems because India's prime point for local time calculations is Mirzapur in UP. We have a non-westernised and rather imposing saffron-clad Yogi who will not be very happy to see his state lose status in this arena.

This worthy, whose name you will have to pardon me from recollecting instantly, has insisted that the global prime meridian is merely another example of westernisation that he intends to dismantle, and by extension, he probably will want

to change the calendar too. This is a rather extreme expression of India's famed *athiti deva* notion in motion. Even this year-ender piece may now need to be recalibrated in terms of when it reaches you, dear reader, and what date it displays.

But it is perhaps unfair to lay all the blame for my being derailed from an entirely sombre analysis on the poor chap's shoulders. After all, we have had some similarly priceless moments recently, even before he who-can't-be-named swept the elections. Two instances come immediately to mind. Both involved dates that are far into the future.

Our penchant for reiterating our belief in *athiti devo bhava* was omnipresent during the year. We cheerfully announced our willingness to host the COP32 summit in India. Even more heroic was the offer of hosting the Olympics in 2036. Speaking in Mumbai, the prime minister said hosting the Olympics is an "age-old dream" for India. (If you've not been getting those Olympic dreams, then you clearly are a closet anti-nationalist.)

Though a city was not specified in the bid, most of us were mesmerised enough to assume that Ahmedabad, which boasts the largest stadium in the world named after you-know-who, would be the likely contender as the main host city.

Back to the *athiti deva* theme. The irony was locally ignored that our offer to host the next COP summit came right after we'd refused to be bullied into signing the COP28 declaration. And, just as the Ujjain declaration grandiosely ignored reality, here too we chose to ignore studies that suggest that climate disasters in unforeseeable Black Swan-type events will ravage countries like us the most.

For me, the most confusing and less contentious aspect of the year has been the display of India's *atmanirbhar* hard power. There's no doubt that, on the world stage, a powerful new India has taken centre-stage. So is this our collective future or is *athiti deva* our theme song? Or are these fragments of a dystopian Metaverse dream? So the question now hangs: are you ready, Player One?

Higher Education must employ fresh grads

Simple question: Who was responsible for what happened with the youths barging into parliament on December 13? Answer: the Modi government. Why? For having brought common young graduate Indians to their knees. Prima facie, those youngsters weren't fifth columnists, or upstart politicians. They only sought to air their indignation, and it displayed unequivocal roiling among young educated Indians.

Much of the commentariat conversed on the frightening unemployment besetting young Indians, but few steered the conversation on another relevant axis: Education.

The parliament invaders were annoyed with the current jobs scene and precarity that subsumes being semi-employed, under-employed, unemployed and/or obtaining work that doesn't align with their requisite qualifications. When one sets their intransigence in the backdrop of Modi's constant pronouncements on India's prowess and growth prospects that are to come about via skills education, digital education, etc., one can empathise with their ire even more. These overtures now look like a fraud perpetrated on young India, of whom at least a set most likely voted for Modi in the last two general elections. Their statement in parliament was: Where is our future; what about my job? On these counts, Modi has messed up India, and is doing worse than his predecessor who looked enervated in his last three years as PM. But now, that time appears as if 'Singh was King'. An allied question over youth unemployment must reckon with education.

Education ought to be an election issue. India will fare even worse than it already is doing, if school and college education do not become political issues, the way water, roads, and power are. This is a great gambit for the Opposition, if they are willing to pitch it as an electoral idea and sculpt an attractive employment generation programme.

One hears so much about youth 'skilling', entrepreneurship, encouragement to build start-ups, and new kinds of technical courses promising students future glories. How are these faring at the moment? Is there an employment boom for fresh engineers, data scientists *et al*?

This is dismaying from the average graduate's viewpoint. How come there are so many technical education institutes and colleges but little meaningful employment for young and recent graduates? We need wide political action and discussion on the asymmetries between education and employability and concrete, workable solutions to them. The Ministry of Education and its overseeing institutions (AICTE, UGC) are accountable for this disarray. That said, what are we to quickly do with the large numbers of improperly employed educated young Indians?

One small way out is through policymaking that galvanises them into teaching or related areas in education. Can we train each graduate or postgraduate to work in the education realm, at a basic level with decent pay, while drastically improving the lot of educators? The university, the college, maybe even the school systems have to think of our unemployed young graduates as a creative bellwether to engender employment and usher in fresh blood, easing the load on a strapped, overworked teaching and academic community at several echelons of education.

Can educational leadership elicit ideas for this? Like, higher education institutions quickly remoulding some of their courses to help equip young Indian graduates to gain some form of employment in the education sector, be it the university, the college, the polytechnic, or even at the school level? One, there is a shortage of staff, and two, this will be valuable experience for these individuals.

In universities in the West, young graduates often 'shadow' their academic advisers; it happens here, too. We need to set the climate so that out-of-work youth become contributors to our education system.

Rahul Jayaram

is a teacher and writer who believes we are living through the apocalypse

✉@rajayaram

STAY VIGILANT! STAY SAFE!

INSCRUTABLE CHINA

China's year of strategic decline

2023 did not provide any succour to a China that was straining to come out of the Covid pandemic, neither on the domestic front nor on the external front.

China itself was mostly responsible for it. Its economic restructuring toward "medium-high" growth and political restructuring toward an over-centralised authority are not yielding results domestically. Nor was China able to enhance its global standing despite dishing out slogans like "community of common destiny". To be sure, China has not run out of steam. But the juggernaut is slowing down.

The China rise story over the last 40 years has been based on economic and military growth, with help from the US and others. It maintained 10% GDP growth rates in the 1990s, which fell to 7% in the 2010s. Last year, it struggled to do 3.3%; and this year's target of 5.5% hardly looks achievable given the real estate bust, youth unemployment, mounting local debt, the manufacturing sector's sluggish performance, ageing of the society. The tariff wars with the US are sapping China of its future growth potential, specifically in the hi-tech sectors. Xi's Covid lockdowns have worsened things for China.

China has also maintained 10% real increases in defence allocations since the 1990s, transforming its military equipment, reflected in its navy and air forces, besides developments in nuclear, ballistic missile and hypersonic vehicles. However, despite brandishing its military wares in the Taiwan Straits over the past year, its lack of combat experience since the disastrous war with Vietnam in 1979 is staring at it. With uncertainty in the Ukraine conflict, China is weighing the costs of undertaking action on Taiwan, although it

is likely to escalate rhetoric as Taiwan heads for elections in January.

The confrontation with India in Ladakh is settling down into an "armed co-existence" paradigm at best, and Beijing is reckoning with the high costs of a four-front war scenario – on Taiwan, Senkaku, South China Sea, and on the Himalayan front with India.

While President Xi Jinping told visiting US Senate majority leader Chuck Schumer in October that the "Thucydides trap" between the US and China "is not inevitable", his party congresses in 2017 and 2022 clearly identified the US as an adversary. Xi reiterated his position that there is "enough space" for both the US and China, an accommodation he is unwilling to make for

fetching gambit. While China may have benefited on the Xinjiang issue in the eyes of Islamic countries by supporting indirectly Hamas and Houthi actions, it may lose out on hi-tech military transfers from Israel.

The Ukraine conflict brought dividends for China in terms of energy imports from Russia and strengthening multipolarity, though from a medium-to-long-term perspective, the gains are marginal. The intended dividends of supporting Russia in the war have not been big for Beijing.

All of China's biggest trading partners – the US, Europe, the ASEAN, Japan and South Korea – are upset over its aggressive behaviour. This will have consequences for its economic growth as the inward-looking economic restructuring in the 14th Five Year Plan is not yielding results. China, it seems, unveiled its agenda of "occupying the centre-stage" too early.

While most economic and technical indicators of China do not show a drastic decline, nor have its foreign policy initiatives folded up, Beijing faces serious constraints in expanding structural power, partly due to its authoritarian leadership, domestic dissent, and its hobnobbing with fellow authoritarian (and failing) regimes across the world in its bid to counter the US.

China is facing a moment of hubris, a strategic decline in 2023, just as India's prospect is beginning to look up. India has not only replaced China as the "fastest growing major economy" but also as the world's most populated country, with its demographic implications for decades to come. While India does require structural and sustained growth for decades to reach where China is today, the signals are unmistakable.

Srikanth Kondapalli

the JNU Prof has been Peking behind the Bamboo Curtain for 30 years

✉ @Sri_Kondapalli

Japan, Vietnam, Philippines, India or other Asian countries.

The Biden-Xi meeting in San Francisco in November appears to have brought a measured truce between the two largest economies, but at best a temporary one, given the structural differences and China's ambition to replace the US on the world stage. China's climbdown at the meeting on the Taiwan issue will have domestic political complications as Communist Party factional struggles intensify.

China forming its own 'quad' – Pakistan-Russia-Iran-China (PRIC, oops!) – in its bid to replace the US (and Israel) in West Asia and beyond is another far-

ಮುಂಡಾಸುಪಟ್ಟಿ to ಡೈನೋಸಾರ್ ಪೇಟೆ

ಮುಂಡಾಸುಪಟ್ಟಿ ಎಂಬ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನೀವೀಗ ಇಳಿದಿದ್ದೀರಿ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೈಗಿಡುವ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿಗೊಬ್ಬ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ರಾಣಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಳು. ಮಂಗಳ- ಗುರು ಗ್ರಹದ ನಡುವಿನಿಂದ ತೂರಿಬರುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷುದ್ರಗ್ರಹವು ಮುಂಡಾಸುಪಟ್ಟಿ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತೆ ಎನ್ನುವ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗಿತ್ತೇನೋ! ಕೊರಳಿಗೆ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ತೂಗಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ವಿಜ್ಞಾನಿ, ಆಸ್ಪರಾಯ್ತ್ ಬೀಳುವ ಮೊದಲು ಈ ಊರಿನ ಮುಗ್ಧಜನರ ಫೋಟೊ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲು ಮುಂದಾದ.

ಪುಟ್ಟಪುಟ್ಟ ಗುಡಿಸಲು. ಸಣಕಲು ದೇಹಗಳು. ನೆರಿಗೆ ಹೊತ್ತ ಮುಖಗಳು. ಬೇಲಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಬಡಜೀವಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡ. ಇವರು ನಕ್ಕರು. ಅವನು ಫೋಟೊ ತೆಗೆದ. ಹಾಗೆ ಫೋಟೊ ಕ್ಲಿಕ್ಕಿಸಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಅಂಬಾಸಡರ್ ಕಾರನ್ನು ಏರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇತ್ತ ಪೋಸು ಕೊಟ್ಟವರೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿಯೇ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ದಿಢೀರನೆ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟವರೆಲ್ಲ ಮಹಾಮಾರಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಪೀಡಿತರಾಗಿದ್ದರು.

ಆದರೆ, ಊರಿನವರು ಇವರೆಲ್ಲ ಪ್ಲೇಗ್‌ನಿಂದ ಸತ್ತರೆಂದು ಭಾವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಮೆರಾದೊಳಗಿಂದ ವೈರಾಣುವೇ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದು ಇವರ ಜೀವ ತೆಗೆಯಿತು; ಫೋಟೊ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡ ಹೀಗೆ ನಾಯ್ಕರ ಅಂತಲೇ ಭಾವಿಸಿದರು. ಮುಂದೆಂದೂ ಮುಂಡಾಸುಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಫೋಟೊ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಧೈರ್ಯವನ್ನೇ ಯಾರೂ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಕಂಡರೆ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತಾ, ಗುಡಿಸಲೊಳಗೆ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಫೋಟೊಗ್ರಾಫರ್‌ಗಳು ಊರಿಗೆ ಕಾಲಿಡಬಾರದೆಂದು 'ಮುಂಡಾಸುಪಟ್ಟಿ- ಫೋಟೊಗ್ರಫಿ ನಿಷಿದ್ಧ' ಎಂಬ ಫಲಕವನ್ನೇ ನೇತುಹಾಕಿದರು. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು ನೀಟಾಗಿ ಕ್ರಾಪ್ ತೆಗೆದು, ಎರಡು ಜಡೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಗ್ರೂಪ್ ಫೋಟೊ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಈ ಊರಿನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಚಂದದ ನೆನಪುಗಳೇ ಸೆರೆಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಗಳ ಗೋಡೆ ಮೇಲೆ ತೂಗಿಬೀಳಲು ನೆನಪೊಂದು ಬೇಕಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡು, ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತರಷ್ಟೇ ಆ ಹಣದ ಫೋಟೊ ಮಾತ್ರವೇ ತೆಗೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು.

ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಂತೆ ಅದೊಂದು ದಿನ ಆಗಸದಿಂದ ಆಸ್ಪರಾಯ್ತ್ ತೂರಿ ಬಂತು. ಆ ಶಿಲಾರೂಪದ ಬಿಸಿ ತುಣುಕು ಸೀದಾ ಹೋಗಿ ಊರಿನ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಳುವಾಗಿದ್ದ ಶಿವಲಿಂಗದ ಜಾಗದಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ ಕೂತಿತು. 'ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದ ಭಗವಂತ, ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಪುನಃ ಕುಳಿತ' ಎಂದುಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ಹರ್ಷೋಲ್ಲಾಸ. ಅದೇನೋ ಪವಾಡ, ಊರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಗತೊಡಗಿತು. ಆಸ್ಪರಾಯ್ತ್‌ನೇ ದೇವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಊರಿನವರನ್ನು ಕಂಡ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ, ಆ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಆಕಾಶಕಾಯದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬ್ರಿಟನ್ ರಾಣಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನಾದ. ಆಸ್ಪರಾಯ್ತ್ ಮುನೇಶ್ವರನಾಗಿ ಊರಿಗೇ ದೇವರಾಯಿತು.

ತಮಿಳು ಚಿತ್ರರಂಗದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ನಟ ವಿಷ್ಣು ವಿಶಾಲ್ ನಟನೆಯ 'ಮುಂಡಾಸುಪಟ್ಟಿ' ಸಿನಿಮಾ ಇನ್ನಾವುದೋ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಲೋಚನೆಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ- ನಂಬಿಕೆಗಳ ಜೋಡಿ

ವಿಸ್ಮಯ ದೋಣಿ

ಕೀರ್ತಿ ಕೋಲ್ಹಾರ್

keerthi.ks@timesgroup.com

ಪಯಣದ ಜತೆಗೆ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ, ತಮಾಷೆಯಾಗಿ ತೆರೆದಿಟ್ಟ ಚಿತ್ರ ಇದು. ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಕೆಲವು ನಂಬಿಕೆಗಳು ತೀರಾ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಎನ್ನುವ ಮಿಂಚೊಂದು ಪ್ರೇಕ್ಷಕನೊಳಗೆ ಫಲಕೆನ್ನುತ್ತದೆ. ಮುಂಡಾಸುಪಟ್ಟಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಯಾಕೆ ನೆನಪಾಯಿತೆಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಭೋಪಾಲ್ ಸಮೀಪದ ಧಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪದಲ್ಯ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿನಡೆದ ವಿದ್ಯಮಾನ.

ಪದಲ್ಯದ ರೈತರು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿನ ದುಂಡಗಿನ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ 'ಭೀಲಟ್ ಬಾಬಾ'ನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೆಲ್ಲ ಈ ಕಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು, ಗ್ರಾಮದ ಜನತೆಯನ್ನು, ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಈ ಕಲ್ಲುಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹರಕೆ- ಹಣ್ಣುಕಾಯಿ ಒಪ್ಪಿಸುವ

ಪದ್ಧತಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಊರಿನ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ಈ ಸಡಗರದ ಫೋಟೊಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದಾಗ, ಆ ಸುಂದರ ಕಲ್ಲುಗಳು ಎಲ್ಲರ ಗಮನ ಸೆಳೆದವು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಬೀರಬಲ್ ಸಾಹ್ನಿ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಪಾಲಿಯೊಬಾಟನಿಯ ಕೆಲವು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಆ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು. ಅವರು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗಲೇ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದು, ಇವು ಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲ, ಕುಲದೈವವೂ ಅಲ್ಲ; ಡೈನೋಸಾರ್‌ನ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು! ಗಾಬರಿಬಿದ್ದಿರುವ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಆ ದೈತ್ಯ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸುಪರ್ದಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ದೇವರ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಆ ಮೊದಲಿಗ ಯಾರು? ಆತನೇಕೆ ಊರಿನವರ ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿಸಿದ? ಹೀಗೆಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಮೊದಲು ನರ್ಮದಾ ನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕೋಣ. ನರ್ಮದಾ ಹರಿದು ಹೋಗುವ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಗುಜರಾತ್‌ನ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಜುರಾಸಿಕ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಡೈನೋಸಾರ್‌ಗಳು ವಾಸವಿದ್ದವು ಎಂಬುದು ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು, ನೂರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿನ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಧಾರ ಮುಂದಿಡುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಮುಗ್ಧ ಹಳ್ಳಿ ಜನ ಅದೇನೆಂದೂ

ತಿಳಿಯದೆ, ಕೆಲವರ ಭಕ್ತಿಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಭಯದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಎರಡು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ಗುಜರಾತ್‌ನ ರೈಯೋಲಿ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಆಯಿತು. ಬಾಲಸಿನೋರ್ ರಾಜಮನೆತನದ ಕುವರಿ ಆಲಿಯಾ ತನ್ನ ಎಸ್ಟೇಟ್ ದಾಟಿಕೊಂಡು ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ತೆರಳಿದ್ದಳು. ಅಜ್ಜಿಯೊಬ್ಬಳೇ ವಾಸವಿದ್ದ ಅಲ್ಲಿನ ಗುಡಿಸಲಿನಿಂದ ಘಮಘಮ ಪರಿಮಳ ಆಲಿಯಾಳ ಮೂಗಿಗೆ ಅಡರಿತು. ತೀರಾ ಪರಿಚಿತವಿದ್ದ ಆ ಗುಡಿಸಲಿನೊಳಗೆ ಹೋದಾಗ, ಅಜ್ಜಿ ಕಲ್ಲಿನ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಮಸಾಲೆ ರುಬ್ಬುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಂಡಾಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಎರಡೂ ಕಲ್ಲುಗಳು ನೋಡಲು ಕಂದು ಮತ್ತು ಬೂದು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಮುಟ್ಟಲು ಬಹಳ ಒರಟಾಗಿದ್ದರೂ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದ್ದವು. "ಅಜ್ಜಿ ಇಂಥ ಕಲ್ಲು ಸುತ್ತಲಿನ ಬಜಾರಿನಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಸಿಗೋದಿಲ್ಲ ನೀ ಎಲ್ಲಿಂದ ತಂದೆ?" ಕೇಳಿದಳು ಆಲಿಯಾ. ಮೊದಮೊದಲು ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಂಕೋಚಪಟ್ಟ ಅಜ್ಜಿ "ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಸಿಕ್ಕಿತು ಕಣಮ್ಮ," ಎಂಬ ಗುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಳು. ಆ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಡೈನೋಸಾರ್‌ನ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದುದ್ದು ಆಲಿಯಾಳ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂತು. ಅಜ್ಜಿಯಿಂದ ಆ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಮಸಾಲೆ ರುಬ್ಬುವ ಕಲ್ಲುಗಳು ಕೂಡ ಡೈನೋಸಾರ್‌ನ ಮೊಟ್ಟೆಗಳೇ ಆಗಿದ್ದವು. ರೈಯೋಲಿಯ ಡೈನೋಸಾರ್ ವಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೇವಲ ಭಾರತವಲ್ಲ, ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕದ ಹಲವೆಡೆ ಡೈನೋಸಾರ್‌ನ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ನೋಡುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳೂ ಇಂಥದ್ದೇ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರಬಹುದು. 66 ದಶಕಕ್ಕೆ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಭೂಮಿಯ ಬಹುಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದ ಡೈನೋಸಾರ್‌ಗಳ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಡಿಎನ್‌ಎ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿ ನಡೆಸಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸೋತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಲಭಿಸಿದ ಯಾವ ಅಂಶಗಳಿಂದಲೂ ಡೈನೋಸಾರ್‌ಗಳ ಮರುಸೃಷ್ಟಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೂ ಜೀವವಿಜ್ಞಾನ ಬಹುತೇಕ ಬಂದಾಗಿದೆ. ಆರೂವರೆ ಕೋಟಿ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಡೈನೋಸಾರ್‌ಗಳು ಮಹಾವಿನಾಶದ ಬಳಿಕವೇ ಈ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಹೋಮೋಸೇಪಿಯನ್ಸ್ ಕುಡಿಗಳಾದ ನಾವೆಲ್ಲ ಅವತಾರ ಎತ್ತಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಈಗ ಹೋಮೋಸೇಪಿಯನ್ಸ್ ಮನುಷ್ಯ ಸಂತತಿ 800 ಕೋಟಿ ದಾಟಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂದು ಭೂಮಿಗೆ ಕುದ್ಧಗ್ರಹ ಆಪಳಿತಾದಿದ್ದರೆ, ಡೈನೋಸಾರ್‌ಗಳು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೇ ಜೀವಿಸಿರುತ್ತಿದ್ದವೇನೋ! ಆಗ ನಾವು ಇಷ್ಟು ಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವರುಷ ಆಚರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತೇ? ಊಹಾಂ, ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆ ದೈತ್ಯ ಜೀವಿಗಳೇ ಆಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳೇ ಪಾರ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗ ನಮ್ಮದೇನಿದ್ದರೂ ಸರ್ವ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ!

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ, ಬುದ್ಧಿವಂತ ಮಾನವನೇನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊರುತ್ತಿದ್ದನೇ? ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಪುನಃ 'ಮುಂಡಾಸುಪಟ್ಟಿ'ಯಂಥ ಊರನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಯಾರಾದರೂ ಫೋಟೊಗ್ರಾಫರನ್ನು ಕರೆದು, "ಮೊದಲು ಈ ಡೈನೋಸಾರ್‌ಗಳದ್ದು ಫೋಟೊ ಹೋಡೀ ಮಾರಾಯ," ಎಂದು ಸುಪಾರಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನೋ ಏನೋ! ■

ದೀಪದ ಕೆಳಗಣ ಕತ್ತಲು

ಮೂ ರನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2023ರಂದು ಅಮೆರಿಕದ ಖ್ಯಾತ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಉದ್ಯಮಿದಾರರಾದ ಬಿಲ್ ಗೇಟ್ಸ್ ಅವರು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದರು. ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಿದರು. ಇಡೀ ಭೂಮಂಡಲವೇ ಅಶಾಂತಿ, ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯ, ಕೊರೊನಾದಂತಹ ಮಾರಿಗಳಿಂದ ತತ್ತರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಂತಹ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲ ದೇಶಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಭೇಟಿ ತಮಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬಿದೆ. ನಾವೀನ್ಯತೆಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಎನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬಹುದೆನ್ನುವುದನ್ನು ಭಾರತ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೋರಿಸಿದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದರು. ಭಾರತವು ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಕೈಗೆಟಕುವ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊರೊನಾ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವಿತರಣಾ ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದು, ಭಾರತದ ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರ ಜೀವ ಉಳಿಸಿದೆ. ಇದೊಂದು ದಾಖಲೆಯೆಂದು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರು.

ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 41.5 ಕೋಟಿ ಭಾರತೀಯರು ಕಡುಬಡತನದಿಂದ ಹೊರಬಂದಿದ್ದು, ಜಗದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ದೇಶದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ಇದು. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯು ಭಾರತದ ಈ ಸಾಧನೆಗೆ 12, ಜುಲೈ 2023 ರಂದು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಸೂಚಿಸಿತು. ಮನೆ, ವಿದ್ಯುತ್, ಶಿಕ್ಷಣ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದ ಬಡವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಯುಎನ್‌ಡಿಪಿ), ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಬಡತನ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಪಕ್ರಮ (ಓಓಪಿಐ) ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಗ್ಲೋಬಲ್ ಮಲ್ಟಿಡೈಮೆನ್ಷನಲ್ ಪಾವರ್ಟಿ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಶೇ. 44.3 ರಷ್ಟಿದ್ದ ಬಡ ಮತ್ತು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲುವವರ ಪ್ರಮಾಣ 2019-21 ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 11.8ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಂಚಿತರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 16.4 ರಿಂದ ಶೇ. 2.7ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಶುಚಿತ್ವದಿಂದ ವಂಚಿತರಾದವರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 50.4 ರಿಂದ ಶೇ. 11.3 ಕ್ಕೆ ತಗ್ಗಿದೆ. ಇಂಧನ ವಂಚಿತರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 52.9 ರಿಂದ ಶೇ. 13.9ಕ್ಕೆ ಕುಗ್ಗಿದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ವಂಚಿತರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 29 ರಿಂದ ಶೇ. 2.1ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಸತಿ ವಂಚಿತರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 44.9 ರಿಂದ ಶೇ. 13.6ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಮೇತ ವರದಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

13, ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2023ರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಪರ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಕಳೆದ 6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಕನಿಷ್ಠವಾದ ನಿರುದ್ಯೋಗವಿದೆ. ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗದ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಕೌಶಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಮಹತ್ವ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಚಿವಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ಬಲವಾದ ಕಾರಣ. 9 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 5000 ಐಟಿಐಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ 4 ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸೀಟುಗಳು ಯುವಜನತೆಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿವೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೌಶಲ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ

1.5 ಕೋಟಿ ಯುವಕರನ್ನು ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ನವೆಂಬರ್ 19, 2023 ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಡಬೇಕಾದ ದಿನ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಭಾರತವು ಜಿಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ 4 ಟ್ರಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ದಾಟಿ ಹೊಸ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ದಿನ. ಈ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧನೆಗೈದ ಜಗತ್ತಿನ 5ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾರತವಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ವಿಶೇಷ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಜಿಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಕೌಶಲ ಜಾಗೃತಿ, ತರಬೇತಿ, ಪರಿಣಿತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯ ಉದ್ದೀಪನಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಹೊಂದಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು 3-4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಜರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಜಪಾನನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಅಮೆರಿಕ, ಚೀನಾದ ನಂತರದ ಜಗತ್ತಿನ 3ನೇ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಲಿದೆ ಎಂದು ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರು ಅಂದಾಜಿಸಿದ್ದಾರೆ.

5ಜೆ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟನ್, ಜಪಾನನ್ನೂ ಹಿಂದೆ ಹಾಕಿ ಜಗತ್ತಿನ ಅಗ್ರ ಹತ್ತನೇ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿದೆ. ಸ್ವೀಡ್ ಟೆಕ್ನೊಲಜಿ ಇಂಡೆಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ 2023ರ

ಮುಖಾಮುಖಿ

ಪ್ರೊ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬಳ್ಳಿ
ಕುಲಕರ್ತನು
ನೃಪತುಂಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

3ನೇ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ 72 ದೇಶಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಸರಾಸರಿ 312.26 ಎಂಬಿಪಿಎಸ್ ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಸ್ವೀಡ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಈ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಜಗತ್ತಿನ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ರೈಲು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಸೇರಿ 16 ಸಚಿವಾಲಯಗಳು ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. 20 ಕೋಟಿ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಸೇರಿದಂತೆ 30 ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿ ಜನ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳಿ ಹಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಐಡಿ ಸಿಸ್ಟಮ್ (ಆಧಾರ್) ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ಗಳು ಜನಜನಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಗೇಟ್ಸ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಥಾಕತಿಥ ಬಲಿಷ್ಠ ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಭಾರತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ತನ್ನ ವೇಗ ಮತ್ತು ಬಲವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಭವಿಷ್ಯ ಉಜ್ವಲವಾಗಿದೆ. ಬರುವ 2 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ವಿತ್ತಸೃಷ್ಟಿಯು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಶೇ. 6 ರಿಂದ ಶೇ 7.1 ರ ದರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಎಸ್ ಅಂಡ್ ಪಿ ಗ್ಲೋಬಲ್ ರೇಟಿಂಗ್ ಈ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ. 2027ರಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕತೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ, ಇದೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೆ ಭಾರತವು ಜಿಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಮೊದಲ 3 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಮೋರ್ಗನ್ ಸ್ಟಾನ್ಲಿ ಅಂದಾಜಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಭಾರತ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಜಂಬ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು

ಪ್ರಿಡಿಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದವರು ಬಿಲ್ಲೇಟ್ಸ್, ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ, ವಿಶ್ವದ ನುರಿತ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ರೇಟಿಂಗ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು. ಇವರಾಗಲೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಲಾಜಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಭಿಡೆಯಿಂದ ವಾಸ್ತವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಜ್ಞರು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಹೇಳಿದ ನೈಜ ಸಂಗತಿಗಳವು. ಇವುಗಳು ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಮತ್ಯಾರನ್ನೂ ಮೆಚ್ಚಿಸಲು ಹೇಳಿದ ಕಟ್ಟು ಕತೆಗಳಲ್ಲ. ಹೊಗಳುಭಟ್ಟರ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳಲ್ಲ.

ಆದರೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ, ಭಾರತೀಯರಲ್ಲೇ ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರಾಜಕೀಯದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ವೈಚಾರಿಕ ವಿರೋಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಸೂಯೆಯಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಲು, ಸದಾ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರಲು ಹಾಗೂ ವಿರೋಧಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿರೋಧಿಸಲು ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಯಾವ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ? ಅದು ಆತ್ಮವಂಚನೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ವಿರೋಧಿಗಳಾದರೂ, ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಶಂಸಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಗುಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತರವುಂಟೆ? ವಿರೋಧಿಗಳ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರತೆ ಇರಬೇಕು. ಅವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಾದ ಮಾತನ್ನಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿರಬೇಕು. ಸತ್ಯವಿರಬೇಕು. ಅವರ ವಿರೋಧಿಗಳೂ ಮೆಚ್ಚುವಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವಿರಬೇಕು. ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನ ಸೂಕ್ತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಸಮರ್ಥಿಸುವ ದಾಖಲೆಗಳಿರಬೇಕು. ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯ ನೋಟವಾಗಿರಬೇಕು. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಿಂತು ಕೇಳುವಂತಿರಬೇಕು. ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹಪೀಡಿತರಾಗಿರಬಾರದು. ಟೀಕೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಟೀಕೆ ಅದಾಗಿರಬಾರದು. ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಪಾಕ್‌ನಂತಹ ವೈರಿ ದೇಶವೂ ಪ್ರಶಂಸಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಸತ್ಯಾಂಶವಿರಲೇಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನುಮುನೇ ಭಾರತವನ್ನು ಹೊಗಳಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಗೆ, ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ, ರಶಿಯಾದಂತಹ ದೇಶಗಳಿಗೆ, ರೇಟಿಂಗ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಏನಾಗಬೇಕಿದೆ? ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಅವುಗಳೇಕೆ ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೇ ಜನ ಸುಮ್ಮನು ಸುಮ್ಮನೇ ಟ್ಟಿಟಿನಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ದಶಕಗಳು ಕಳೆದರೂ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಕಳೆಗುಂದದೇ ಇರುವುದು, ಆಡಳಿತ ವಿರೋಧಿ ಅಲೆ ಇರದಿರುವುದು ಇವತ್ತಿಗೂ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದು, ಅಮೆರಿಕ, ರಶಿಯಾ, ಚೀನಾ, ಜಪಾನಿನಂತಹ ಬಲಿಷ್ಠ ದೇಶಗಳ ದೊಡ್ಡ ನಾಯಕರು ಜನಪ್ರಿಯತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರವೂ ಸುಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಏನನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ? ಜಗತ್ತಿನ ಜನರೆಲ್ಲ ಸುಳ್ಳು ಸುಳ್ಳೇ ಹೇಳಲು ಅವರೇನು ಮತಿಭ್ರಷ್ಟರಲ್ಲ. ಈ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧ ಸತ್ಯವನ್ನು ಟೀಕಾಕಾರರು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜನರು ಜಾಣರಿದ್ದಾರೆ. ನೂರಾರು ಸಲ ಸುಳ್ಳೊಂದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿ ಸತ್ಯ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಅವರು ಹೊರಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅದು ಅಸಂಬದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಹಾಸ್ಯದ ಸರಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಟೀಕಾಕಾರರ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ ಕುಂದುತ್ತದೆ. ಉಳಿದವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನಗೆಪಾಟಲಿಗೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅವರ ಅಪ್ರಬುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದೊಂದು ರೀತಿ ಪ್ರಾಜ್ಞಲ್ಯಮಾನವಾಗಿ ಉರಿದು ಸುತ್ತಲೂ ಬೆಳಕು ಬೀರುತ್ತಿರುವ ಹಣತೆಯಂತೆ! ಸುತ್ತಲೆಲ್ಲ ಬೆಳಕು ಬಿದ್ದಿದ್ದರೂ ಹಣತೆಯ ಬುಡದಲ್ಲೇ ಕತ್ತಲೆ ಆವರಿಸಿರುತ್ತದೆ! ಕತ್ತಲೆ ಮುಳುಗಿದವರಿಗೆ ಏನೂ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲು ತುಂಬಿದ್ದರಂತೂ ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಅವರೇ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಜಗವೆಲ್ಲ ಪೊಗಳುತ್ತಿರೆ ಮನೆಮಂದಿಯೇ ತೆಗಳದರೆ ನಾಕ ನರಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ! ■

CENTRAL UNIVERSITY OF KARNATAKA

Any Feedback
Contact Us

Central Library

08477-226717

librarian@cuk.ac.in

<http://cuklibrary.ac.in/index.html>

Central University of
Karnataka, Kalaburagi-
585367,India